

Vendutie

Op Dingsdag den 20 Januarij 1857,

mit hoofde van vertrek ten huize van den HoogEdel
Gestr. Heer Mr. C. A. de Jongh, te Parapattan,
aan den weg naar Menting, door Gebr.
Roselje & Co.,

van een' fraaijen en wel geconserveerden inboedel, be-
staande uit drie elegante en naar den laatsten smaak
bewerkte Massief Mahonijhouten ameublementen
waarvan een bekleed met gebloemd zijde fluweel, een
met groen gebloemd cotteline en een met paardenhaar,
voorts Consoles en ronde Tafels met wit marmeren
bladen, Wasch- en Speeltafels, Etageres,
Kasten, een Toilet duchesse, Bonheur du
jour, een Ottomane, eene groote fraaije Eetta-
fel (alles van Massief Mahonijhout) een Buffet,
glazen Kasten, ijzeren Ledikanten voor 1 en
2 personen en voor kinderen, een zeer groote ronde
Tafel van Amboenhout, Spiegels, Schilderijen,
Lampen, Carpetten, Bronzen Pendules met
muziek in den voet, porceleinen Eet- en Théser-
viezen, een voor dit klimaat vervaardigde nitmuntende
Plane (staartstuk), een prachtig fijn wit geslepen
kristal Dessert services, een dito stel Water-
Wijn- en Champagne-glazen, Karaffen etc.
Zilver- en Plectwerk, Dispenskasten, Martevan-
en, etc.

Voort eene fraaije collectie Partities voor Piano,
waaronder le Prophète, les Huguenots, l'Etoile du
Nord, la Juive, Robert etc., alsmede de Stabat Mater
van Rossini, wijders Paarden, Rijtuigen, Tuigen, Bloem-
en in potten, en

Een 12tal Koeijen (waaronder bezette en melkgeven-
de) en Stieren. (184)

Op Zondag te voren te bezichtigen.

Vendutie

op Woensdag den 21 Januarij 1857,

wegens vertrek voor de woningen van de kapiteins
der infanterie Latour en de Nerée, bij het
monument No. 53 en 54 te Weltevreden,
door B. J. Leon,

van 2 bendies en hardlopende paarden, benevens 2
zeer nette inboedels, bestaande uit tafels, banken, stoe-
len, kleedkasten, spiegels en schilderijen, hang- en
jafellampen, alles nog zoo goed als nieuw, alsook eene
partij fraaije bloemen in potten. (158)

De ondergeteekenden zullen op Woens-
dag den 21 dezer,

voor rekening van belanghebbenden op vendutie ver-
koopen:

B in eene 6 kisten inhoudende 600/2 blikken
L & Co. vier hoek jagt kruid,
C kisten inhoudende 300/2 blikken
jagt kruid.

zoo als hetzelfde is liggende in s' lands kraid magazijn
bij de kleine boom en aldaar te bezichtigen.

(156) ABEELEN, DENNISON & Co.

De Ondergeteekenden zullen op hunne
Vendutie van Woensdag den 21sten de-
zer verkoopen.

Eene factuur extra fraaije tapijten pas aangebragt van
London; als:

een groot tapijt van 19.6 x 15.
20 ronde tapijten
50 alcatieven.

(157) ABEELEN, DENNISON & Co.

De ondergeteekenden zullen op hunne
Vendutie van Woensdag den 21
dezer verkoopen:

150 manden Hollandsche Aardappelen
pas aangebragt per Nederl. schip Jannelje kapl. Lupke,
en voor rekening van belanghebbende;

58 picols Koffij in Goenie Zakken van 1 picol, min
of meer beschadigd afkomstig van het Ned. schip Jo-
hanna Geertruida.

(176) ABEELEN, DENNISON & Co.

voorval van buitengewonen aard den geheelen toestand
veranderde.

Op bevel van den kapitein, spande zijn koetsier op
eenen morgen de paarden voor het rijtuig; de hoofd-
man en zijn gezelschap, waaronder een officier van
gezondheid, namen er in plaats, terwijl Schröder ach-
terop moest staan. Zij namen hunnen weg door de
toenmalige zwarte poort der nieuwe stad van Dresden,
in de rigting van het woud, waar de kapitein en de
anderen nitkommen en zijnen bedienden last gaf te
wachten. Na eene poos werden bijna in het zelfde
ogenblik twee schoten vernomen. Een groep van
onderscheidene stammen noopte den koetsier met het
rijtuig te naderen, en toen de wagen niet zonder veel
moete tot op eene eenzame plek was doorgedrongen,
ontwaarde Schröder zijnen voormaligen luitenant Ge-
linck, welke levenloos en in zijn bloed zwemmend op
den zandigen bodem lag uitgestrekt, terwijl de kapi-
tein met een gebroken bovenarm onder de handen
des bodmeesters kermde. De bij het doewaardige
dobbelspel beleedigde ridderlijke eer der officieren had
een tweegevecht te weeg gebragt. De twee afgescho-
ten looden kogeltjes veroorzaakten eenen grooten om-
mekeer van zaken. De een had het leven van een
mensch gevorderd, die door geen zijner onderhoori-
gen werd beklagd of beweend; de andere daarente-
gen werd voor Hendrik Schröder een bliksemafsleider,

Vendutie

op Woensdag den 21 Januarij 1857,

voor het Commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.
van lijnwaden, zeildoek, maten dekens, behaangsel pa-
pier in diverse soorten, superieure ead de cologne, eau
de vinaigre de toilet, honey- en lavender water, puike
bater, restant factuur plect-, olie- en azijnstellen, wijn-
bakken, enz. enz.

En voor rekening van belanghebbende:
een geheel nieuwe Piano, vervaardigt door Jelmini
& P. du Bray te Parijs, 5 koperen muziek instrumen-
ten, porcelein-, glas- en aardewerk en provisiën, meel,
engelsch metalen theserviezen.

Alsmede voor rekening van anderen:

B
C & C. 12 vaten jagtkruid,
fraaije tapijten en alcatieven, een gouden buikband en
buikplaat met diamanten, achttien diamanten knoopjes,
eene factuur brillanten, diamanten, enz.

en
Margo- en djatiehouten balken, enz. enz.

Alsmede, tot sluiting eener nieuw aangebragte
factuur:

50 kisten à 4 dozijn St. Julien Wijn, van Heraud,
Bordeaux.

50 kisten Madeira Dry in kisten van een dozijn.

(138) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

op Donderdag den 22 Januarij 1857,

uithoofde van vertrek ten huize van den WelEd. Gestr.
heer H. Vemer op Goenpeng Saharie. (achter de
gevangenis) door Gebr. Roselje & Co.,

van een netten en wel onderhouden inboedel bestaande
uit Mahonijhouten Banken, Fauteuils, Stoelen,
Tafels, Consoles, Etageres, Kasten, Led-
ikanten, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Zil-
ver-, plect- en glaswerk, fraaije Statuetten in Brons
en Gips, waaronder het Rijtuigbeeld van Willem den
Zwijger en twee levens groote Engelen op voetstuk
(voor dit klimaat vervaardigt) voorts Eet- en Thé-
serviezen, Martevanen, Dispenskasten, keu-
kengereedschappen, hard loopende Paarden, Rijtuigen,
etc.

Wijders eene zeldzaam voorkomende collectie Bloem-
en in potten, waaronder prachtige Dahlias en Rozen,
vreemde soortige Chinese en Japansche planten, enz.;
enz.

Op Woensdag den 21 te bezichtigen. (181)

Vendutie

op Donderdag den 22 Januarij 1857,

Voor het Commissiehuis van John Pryce & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris,

van eene partij Lijnwaden, 150 picols Koffij, Goe-
niezakken, eene groote partij heele en halve Leggers,
Vaten en Emmers, 5000 fjs scheeps Beschuit in vaten,
en ten 10 ure precies,

à 1 pCt. Vendusalaris,
van circa 1000 Reaal Sydney Staaf Goud.
(179)

Op de Vendutie van Donderdag den
22 Januarij 1857, zullen alsnog
worden verkocht:

EENE PARTIJ GODDEN DUBLOENEN.

(188) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Vrijdag 23 dezer
zullen almede worden verkocht:

eenige spannen Paarden en 1 Zwart Battak Rijpaard,
ruim 4 voeten hoog.

(183) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

waartegen het dreigende onweder zich onschadelijk
ontlastte. Te gelijk met den gekwetsten arm hield
de dienstdiende des kapiteins op. De veelvermogene
man trad na een lang ziekbed met eenen stijven arm
in het burgerlijke leven terug, waar niemand verder
acht op hem gaf. Schröder werd weder dienstdoend
musketier, en Rooze kon de steeds zichtbaar wordende
gevolgen van haren misstap niet lang meer bedekken.
Zij baarde later eenen zoon, dien zij naar den naam
des kapiteins liet doopen. Even als Schröders moe-
der koos Rooze het beroep van waschvrouw, maar
met dat onderscheid, dat zij veel minder geacht en
beklaagd werd dan deze.

De oorlog had opgehouden te vernielen, en de vrede
was zijn stil, zegenrijk werk begonnen; maar voor
onzen Schröder deed zich nog geen verschiep op, om
van de dienst vrij te komen. Toen kwam onverwacht
een brief van den slotenmaker Hendrik Schröder uit
Schweidnitz, waarin hij verklaarde de vader van Hen-
drik te zijn. Bij deze bekentenis was nog het berigt
gevoegd, dat zijne beide zonen in den oorlog gesneu-
veld waren, en het verdriet over het verlies harer
beminde zonen hunne moeder in het graf had gestort;
dat hij deze harde beproevingen als eene rechtvaardige
straf voor zijne gebroken trouwbelofte en het verloof-
phenen van zijn met Regina Unterdoffer verwekt kind
beschouwde. Ter verzoening daarvan, alsmede van zijn

Vendutie

op Vrijdag den 23 Januarij 1857,

voor het woonhuis van den Heer H. VEIT, op Goe-
nong Sahari door Abeelen, Dennison & Co.
van een vis à vis, tent wagen op Engelsche veeren en
olie bussen, eene Handchais en een Bendij, hard toe-
pende paarden, een span IJzerschimmels, (Bimafezen)
zeer geschikt voor de Handchais, een span Sandelwood
zwartschechten hoog circa 4 voet, Bendij paarden. Ban-
ken, Stoelen, Tafels, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen,
Hang- en Tafel-Lampen, enz. (177)

Vendutie

Vrijdag 23 Januarij 1857,

à 4 pCt. vendusalaris

voor het commissiehuis van van Sloten, Morgan & Co.
van diverse Lijnwaden, Provisiën en Branken, losse en
gezette Brillanten enz., en ten 11 uren precies van het
perceel, No. 219, gelegen in blok M. deel 3. sectie 2
bij de verponding geregistreerd onder No. 5526. Buurt
of wijk Noordwijk, toebehoord hebbende aan wijlen de
Wed. Allen.

en
van een perceel gelegen binnen deze stad blok A. deel
west No. 34 bij de verponding geregistreerd onder No.
4681. Buurt of wijk Spinhuigracht. (174)

Op de Vendutie van Vrijdag zullen
almede worden verkocht:

Een factuur Engelsche IJzerwerken bestaande uit Scheer-
messen, Pennemessen, Tafelmessen, Jagtmessen, matro-
zenmessen, enz.

(175) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Woensdag den 28 Januarij zal door de onderge-
teekenden, voor rekening van wien zulks zoude mogen
aangaan, publiek worden verkocht het alhi r ter reede
liggende

Ned. Fregatschip »India,»

gezagvoerder M. W. F. d'Arnaud Gerkens, me-
tende 843 tonnen; alsmede deszelfs inventaris.

(158) JOHN PRYCE & Co.

Op den 29 Januarij aanstaande zullen
de ondergeteekenden op publieke
Vendutie verkoopen:

3 Aandeelen in de Maatschappij tot Be-
vordering van Mijn-ontginningen in
Nederl. Indië.

(180) GEER. ROSELJE & Co.

Verkoop van Schepen.

In het einde van deze maand of in het begin van
Februarij, zullen worden verkocht, een sterk gebouwd,
gekoperd Barkschip, groot 800 tonnen, met al deszelfs
inventaris en toebehooren, gereed om terstond zee te
kiezen; benevens een driemast Schip, met deszelfs mas-
ten, zeilen en tuig compleet, groot ongeveer 700 ton-
nen, gekoperd en voorzien van een goeden inventaris.

(159) ABEELEN, DENNISON & Co.

BATAVIA, 9 Januarij 1857.

Engelsche Lampen.

Ontvangen:

eene factuur solide en fraaije Kroon-Lampen, van twee,
drie tot zes armen, Muur-Lampen, Tafel- en Hang-
Lampen, alsmede Kantoer-Lampen en Stolpen.

Door directe aanvoeren verkrijgbaar tegen zeer bil-
lijke prijzen, bij

(160) ABEELEN, DENNISON & Co.

geweten was hij bereid, de moedwillig door hem ver-
latene moeder en haar kind, als zijne tweede vrouw
en zijnen wettigen zoon, te erkennen en in zijn huis
op te nemen. Bij dezen brief was eene som gelds
gevoegd, voldoende om Hendrik van de dienst vrij te
koopen en de reiskosten te bestrijden. Na 28 lange
en moeilijke jaren vol kommer en zorgen, ging voor
Hendriks moeder eindelijk de zon op. De nooit geheel
uitgebluschte liefde tot den vader van haren zoon ont-
waakte weder in hare geheele kracht, en ijveriger dan
Hendrik maakte de niet meer jonge vrouw de inrig-
tingen tot de reis gereed. Zij ontmoetten in den van
kinderen beroofden, diep bedrukten slotenmaker eenen
berouw hebbenden en boetvaardigen zondaar, die hem
met opene armen en warme tranen ontving; en in de
hem trouw oppassende nicht het zelfde meisje, dat toe-
vallig Hendrik bijna zou hebben verraden, eene be-
minde dochter en zuster, welke reeds na eenige maan-
den den laatsten naam met dief eener beminde gade
van Hendrik verwisselde. Toen het jonge echtpaar
uit de kerk naar huis kwam, geleide Hendrik zijne
vrouw en ouders naar het vroeger beschreven steenen
luinhuisje.

Hier, sprak hij met ontroerde stem, terwijl hij op
eenen hoek wees, lag ik, den verhongerd, aan den
strop of kogel gewijd vliegtuig. Wie zou toen ge-
dacht hebben, dat ik als de geliefde zoon des huise

Théâtre Français de Batavia.

Direction de **MM. VAN KINSBERGEN** et **Ad. POTIER**.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 19 Janvier 1857.

3me et dernière représentation du 3me mois de l'abonnement de la 2me année.

LA FILLE DU REGIMENT.

Le Spectacle commencera à 7 heures très-précises.

Irrévocablement:

Vendredi, 23 Janvier 1857.

Au Bénéfice de M. Duchau mont.

LE PROPHÈTE.

N. B. Les brochures de cet important ouvrage, tirées littéralement sur la partition de musique, se trouveront chez **MM. Lange & Co.** et au bureau du théâtre au prix de f 2. (170)

ZUURKOOL EN SPEK,

tot f 1,— verkrijgbaar, bij

(145) **W. KUIJPERS,**
Passer Senin.

GIBARIA SALUBERRIMA,

in geneeskrachtige zelfstandigheid overtreffende de Revalenta Arabica.

bij bussen van 1/2, 1/4 en 1/8 Ned. pond in depôt ontvangen bij

(173) **LOURAN & VAN WALCHREN.**

Groote en Kleine

MODERATEUR LAMPEN BOLLEN.

(146) **W. KUIJPERS,**
Passer Senin.

Amerikaansche

RIJST WANMOLENS,

verkrijgbaar bij

(136) **JOHN PRYCE & Co.**

PAS ONTVANGEN:

fraaie Wandelstokken en Bijtulgzweepen bij

(187) **GEBR. BEIJNON.**

S. B. VAN KLEEF & Co.

Passer Pisang & Rijswijk.

Ontvangen per **JANNETJE** kapt. Lupeke:

Rookvleesch.

Rolpens.

Saucijs de Bologne.

Ketting Saucijs.

Haring.

(184)

Versche Bengaalsche GRAM,

bij

(142) **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.**

zou terugkomen?.. Maar de Heer heeft alles welge- maakt; eere zij aan God!"

Red.

De Gestolen Bruidschat.

1.

DE ERFENIS.

Voor niet zeer veel, maar ook niet zeer weinig jaren, doch op een tijd, toen in Pruisen nog het oude goede crimineelproces gold, werd een Pruisisch luitenant uit een verwijderd garnizoen naar Berlijn verplaatst. Eigenlijk werd hij daarheen terug verplaatst, want hij had er reeds eenmaal in garnizoen gelegen.

In Berlijn vindt men velerlei soort van militairen: de gardes, van welke echter een gedeelte te Potsdam ligt; het ministerie van oorlog, bij hetwelk eene menigte officieren van alle rangen, deels vast aangesteld, deels voor de dienst gedetacheerd zijn; instructie-batallions en instructie-escadrons, waarvoor in het bijzonder de mindere en onderofficieren uit alle verschillende regimenten der monarchie jaarlijks gedetacheerd

TE KOOP De Amerikaansche Brik **DE WILHELM** 18 maanden oud, sterk gebouwd en met volledigen inventaris. Laadt 4000 piepl en kan terstond zee kiezen.

Adres bij (151) **PAINE, STRICKER & Co.**
BATAVIA, 17 Januarij 1857.

TE KOOP gezamenlijk, dan wel afzonderlijk, het Heerenhuis, vroeger bewoond door Mr. P. Meyer, en de daarbij behoorende kampong Cramat. Te bevragen bij

(122) **A. W. VAN HAEFTEN,**
op Struiswijk.

TE HUUR Een huis gelegen op Noord-wijk, 1° Februarij te aanvaarden

(154) **E. F. RYCKMANS, qq.**

TE HUUR Een Huis aan de Noordwestzijde van het Koningsplein.

Te bevragen bij (161) **W. F. G. POOL, qq.**

TE HUUR Een huis in de Beerendrechtslaan, bewoond door den heer Stahl.

Adres (137) **HUBERT.**

Heeren Consignatiehouders van:

Z S § 3/18 16 Collis.
J § 20 1

Te zamen 17 Goederen, aangebragt van Londen, per Nederl. schip *Biesbosch* kapt. J. Muggo, geconsigneerd aan *Order te Batavia of Soerabaya*. Zoome de eene partij *Asphalt*, en eene partij *Vuurvaste Steenen*.

waarvan mede de consignatiehouders onbekend zijn, worden bij deze opgeroepen bovenvermelde goederen tegen betaling der advertentie en landingskosten, bij de Ondergeteekenden te komen ontvangen, zullende bijaldien, bij het vertrek van het schip, deze goederen niet gereclameerd zijn, dezelve voor rekening en risico van belanghebbenden in 's lands entrepot alhier worden opgeslagen.

De Agenten, (172) **FRASER, EATON & Co.**

232ste Nederlandse Staats-Loterij.

Bestellingen voor deze Loterij die in Maart en April plaats vindt, worden aangenomen met vooruitbetaling van f 85 per Heel-Lot, bij

(168) **H. M. VAN DORP.**
BATAVIA, 1856.

Loten in de 231ste Nederl. Staats-Loterij

zijn per mail ontvangen en te bekomen bij de ondergeteekenden.

1 Heel Lot ad f 90.
1 Half . . . 45.
1 Vijfde . . . 20.
1 Tiende . . . 10.

De trekking is aangevangen in November en eindigt Februarij 1857.

Loten voor de 232ste Loterij zijn ad f 85 vooruit te bevragen te Batavia en Samarang bij

(169) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

De heer *G. E. Broekhuis* heeft van af heden de generale procuratie van

(112) **SCHIMMELPENNINCK & Co.**
SOERABAYA, 1 Januarij 1857.

De heer *Emile Bédier-Prairie* heeft de generale volmagt van (129) **L. PLATON.**

worden; het invalidenhuis en nog eenige andere inrigtingen, bij welke soldaten de wezenlijke bestanddeelen vormen, of toch uitsluitend of hoofdzakelijk aangesteld zijn.

De luitenant von Marenstern, van wien wij hier spreken, werd niet bij de gardes verplaatst en had ook vroeger niet bij de gardes gestaan, daartoe was hij niet rijk genoeg. Hij kwam ook niet in het invalidenhuis, want hij was noch een oud noch een gebrek-kig man, noch een burgerlijk luitenant, die misschien tot nog toe serjant was geweest.

Hij was een jongman van negen en twintig of dertig jaren. Hij behoorde tot eene adellijke Pommerische familie, die den Pruisischen staat reeds veel luitenanten en zelfs twee of drie landsraden verschaft had. Naar de voorstellingen van en over den Pruisischen beambten- en officiersadel, behoorde hij tot de oude Pruisische adellijke geslachten. De oude riddersmatige adel in de westelijke deelen van den Pruisischen staat, zoowel als in andere Duitsehe landen, pleegt echter den neus op te halen, als men bij den Pruisischen beambten- en officiersadel in het algemeen van ouderdom spreekt. Steedig behoorde de familie von Marenstern niet tot den rijken adel, niet eens tot den rijken adel van Pommeren, in betrekking tot welken, de rijke adel elders beweert, dat men voltrekt niet van rijkdom spreken mag. Zeker is het, dat, zonder de instel-

De ondergeteekende, die tot nu het vertrouwen heeft genoten van de ingezetenen van Batavia, tot het doen van inkoop, wenscht zijne Commissie-zaken uit te breiden, door zich ook met het houden van *Vendutiën* te belasten, waartoe hij zich bij zijne geerde begunstigers en het publiek aanbeveelt.

(132) **F. W. D. DE GROOT.**

BATAVIA, 14 Januarij 1857.

Adres Parapattan.

J. J. Utzmann,

Facteur de Piano, élève de la maison **ERARD** de Paris,

a l'honneur de prévenir le Public de Batavia, qu'il vient d'arriver en cette ville, pour exécuter son art en tout ce qui concerne les instrumens à cordes, et à vente. Accordage de pianos, orgues et harmoniums, etc. etc. (163)

Hotel des Indes.

De ondergeteekende zal zijne loterij morgen den 18 dezer des voormiddags om 10 ure, ten huize van den heer *Bruno*, trekken.

(171) **D. J. SOETERIK.**

Parapattan Weezen-Gesticht.

Bij de op den 7den dezer gehouden elfde uitloting van de negotiatie, ten behoeve des Gestichts, zijn zes Aandeelen, onder nummer 12, 75, 54, 68, 8 en 16 ter aflossing aangewezen.

Belanghebbenden kunnen het bedrag dier aandeelen, op vertoon van de daarop betrekking hebbende bewijzen, ontvangen bij den thesaurier des Gestichts, den heer *H. E. Levert*.

Namens de Directie,
De Secretaris,

(150) **N. P. VAN DEN BERG.**

BATAVIA, 15 Januarij 1857.

Assurantie-Maatschappij

ROTTERDAM,

gevestigd te Rotterdam.

De ondergeteekenden, benoemd als Agenten van opgehoofd Maatschappij, maken hiermede bekend, dat zij gemagtigd zijn tot het aannemen van Assurantiën tegen Zeegevaar, en het betalen der voorkomende schade of verlies.

(152) **VAN OMMEREN, RUEB & Co.**

BATAVIA, 15 Januarij 1857.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissemerten, tegen de volgende premien:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoome de op Goederen in dezelve. . . . . 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoome de op Goederen en Meubelen daarin aanwezig. 1/4%

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissemerten.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoome de op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. 3/4%

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoome de op Goederen, enz., daarin aanwezig. 1%

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoome de op Goederen, enz., daarin aanwezig. 1 1/4%

Op Schepen, liggende op Reeden. 1%

(166) **E. MOORMANN & Co.,** te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

ling der adellijke luitenanten, het geslacht von Marenstern, evenals een groot gedeelte van den Pommerischen adel, zijn adelijk bestaan niet wel meer zou hebben kunnen voortzetten, maar dat daaraan veel meer het lot zou zijn ten deel gevallen, hetwelk reeds sedert vele jaren den adel van West-Pruisen getroffen heeft, waar, gelijk men weet, de vierde mensch van adel is, en het dus niet zelden gebeurt, dat de knootten en meiden van den burgerlijken grondbezitter voor de helft uit adel bestaan.

Overigens was de luitenant von Marenstern een wel-opgevoed man, van recht militair uitzigt; verder ook een officier van onberispelijke militaire houding en geschiktheid. Daarbij was hij met een levendigen en vatbaren geest toegerust, hetgeen ten gevolge had gehad, dat hij op de cadettenschool te Berlijn, waartoe hij zijne militaire opvoeding en vorming — dus zijne geheele opvoeding en vorming — had genoten, meer dan de meesten van zijne kameraden geleerd had, en dat hij dus ook tot de „intelligentste“ officieren van het regiment behoorde, waarbij hij na zijn vertrek van de cadettenschool werd ingelijfd.

(Wordt vervolgd.)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,
Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(167) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 September 1855.

Wordt berigt gevraagd

nopens het aanwezen van de zich noemende Moeder **Ede Cornellsen en haar Zoon.**

Adres bij den Boekhandelaar

(109) H. M. VAN DORP, te Batavia.

 Een jong mensch sedert eenige jaren in den handel werkzaam, met de moderne talen en het Italiaansch boekhouden bekend, de administratieve werkzaamheden verstaande, en de beste getuigenissen kunnende produceren, zag zich gaarne in eene landelijke onderneming op Java geplaatst. Brieven franco, sub letter M bij den boekhandelaar van Dorp te Batavia. (140)

In de nacht van 6 op 7 Januarij zijn te Indramayoe gestolen:

2 massief zilveren Presenteerbladen, geheel vlak, van circa 1 voet

12	.	.	Theelepels.	} Europeesch maaksel,
1	.	.	Suikerlepel.	
1	.	.	Melklepel.	
1	.	.	Theekan.	
1	.	.	Melkkan.	

wordende bij deze een ieder beleefdijk verzocht, ingeval die voorwerpen te koop mogten worden gepresenteerd, den verkooper aan te houden en aan de politie uit te leveren. (104)

KANTOOR-ALMANAK

1857.

in vijf kleuren. Opgeplakt à f 2. Onopgeplakt à f 1.

IDEM, in drie kleuren.

Opgeplakt à f 1.— Onopgeplakt f 0.60.

ZAK-ALMANAK

met afzonderlijk Waachboekje f 2.
Franco per post, - 3.

(164) W. BRUINING, Batavia.

Nede verkrijgbaar bij H. Blok te Cheribon.

BOEKHANDEL LANGE & Co.

Van de pers gekomen:

TOLLEN'S BEGRAFENIS.

De opbrengst van dit werkje zal gevoegd worden bij de bijdragen, welke worden ingezameld tot oprichting van een gedenkteeken voor den grooten volksdichter.

Aanvragen franco. Prijs f 1.— (147)

ZAKALMANAK f 2.

Franco met **KANTOOR-**

ALMANAK 3.

KANTOORALMANAK,

opgeplakt. **1.**

Onopgeplakt. **0,60**

(163) LANGE & Co.

Librairie LANGE & Co.

LE PROPRIETE, grand opéra .. f 2.—

(186)

Boekhandel Van Naren Noman & Koff.

Klencke, De Schepplingedagen, vertaald door Dr. van den Broek. f 4.

Schouw, De aarde, de plant en den mensch. f 5.

Terveen, Handboek der Mythologie van alle volken, gebonden. f 6.

Scheedler's boek der natuur, fraai gebonden. f 12.

Tete, kort begrip der werktuigkunde, f 5.

Gudshoff, verbeterd en voerwaerd door Van Otterloo, Italiaansch boekhouden, in linnen band, f 12.

Watts, Lichte der kinderen in beide gewesten, f 6.

Besser, Eerste levensdagen van een kind, f 2.

(188)

VERTREKKENDE PERSOENEN.

L. Platen verlaat Java voor eenigen tijd. (180)

Het vertrek van het stoomschip **PALEM-BANG**, Kapt. **Roseboom**, is geregeld als volgt:

Van **BATAVIA** naar **SAMARANG**
25 Januarij a. s.

Van **SAMARANG** naar **SOERABAYA**
28 Januarij a. s.

Van **SAMARANG** naar **BATAVIA**
21 Januarij a. s.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

(165) **W. CORES DE VRIES.**

BATAVIA, December 1855.

Voor Passage naar Samarang

wordt aangeboden het voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Ned. campagneschip **JANNETJE**, gevoerd door kapt. **Lupeke**. Voor nadere informatiën verwoege men zich bij den gezagvoerder in het Java Hotel en bij

de Agenten,

(182) **B. KOPERSMIT & Co.**

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en daarvoor bijzonder goed ingerigt Ned. barkschip **ALCYONE**, kapitein **H. C. Haacke**, zullende het vertrek omstreeks het midden der maand Januarij van hier plaats vinden.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(148) **BUSING, SCHRÖDER & Co.**

BATAVIA, Januarij 1857.

Passage naar Samarang

 wordt aangeboden met het Ned. schip **TRITON**, kapitein **M. Olie**, te bevragen bij den gezagvoerder in het Marine Hotel of bij de agenten

(124) **B. KOPERSMIT & Co.**

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. fregatcampagne schip **LOEVESTEYN**, gevoerd door kapitein **Budeker**, voortien van een geexamineerden scheepdooter en bijzonder uitmuntende door doeltreffende inrigtingen voor passagiers. Het vertrek van dezen bodem zal van hier vermoedelijk in de tweede helft der maand Februarij plaats hebben.

Adres bij

(127) **DE WEERDT, RUYL & Co.**

Naar Nederland.

Wordt passage aangeboden met het zeer gunstig bekende Nederl. schip **TRITON**, kapitein **M. Olie**. Deze bodem voerende eenen bekwapen Dooter en uitmuntend uitgerust, zal tegen het einde der volgende maand de terugreis door de Straat Balie aannemen.

Informatiën zijn te bekomen te Soerabaya bij den Heer **W. Cores de Vries**, te Samarang en hier bij de agenten.

(125) **B. KOPERSMIT & Co.**

Ouderkerk aan den Amstel,

gevoerd door Kapitein

D. M. KRAMER.

Met bovengenoemd extra snelzeilend Ned. campagneschip wordt passage naar Nederland aangeboden. Deze bodem is allerkeurigst ingerigt en uitmuntend uitgerust, voert eenen bekwapen dooter, wordt hier beladen en zal waarschijnlijk tegen de helft der volgende maand direct van hier vertrekken.

De teekening der campagne en kajuit is te bezigtigen bij de ondergeteekenden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine Hotel, en hier bij

de Agenten,

(105) **B. KOPERSMIT & Co.**

BATAVIA, 13 Januarij 1857.

Naar Nederland.

 Met het extra snelzeilend Nederlandsch Campagne schip **JANNETJE**, kapitein **A. Lupeke Jr.** wordt passage naar Nederland aangeboden.

De doelmatige inrigtingen van dezen bodem zijn zeer aan te bevelen, terwijl een geexamineerden Dooter aan boord is.

De teekening der kajuit en campagne zijn, zoowel te Samarang en hier te bezigtigen bij de ondergeteekenden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Java Hotel en te Samarang en hier bij de agenten

(126) **B. KOPERSMIT & Co.**

BATAVIA, den 13 Januarij 1857.

AGNETA, gevoerd door kapitein **W. A. Crap Hellingman**. Met deze snelzeilende Ned. bodem wordt nog gelegenheid aangeboden tot den overvoer naar Holland van eenige afzonderlijke personen.

Informationen zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Hotel des Indes dan wel bij de agenten

(123) **B. KOPERSMIT & Co.**

BATAVIA.

Heden morgen is Zijne Excellentie de gouverneur-generaal met gevolg van hier naar Buitenzorg vertrokken.

Naar wij vernemen, is, door het hooge bestuur dezer gewesten, aan den heer **A. van Pers**, ambtenaar alhier woonachtig, toegestaan het uitgeven eener kunstplaat, voorstellende: *Een Rongging dans op Java*. Deze plaat zal van dezelfde grootte zijn als de door dien heer vroeger uitgegevene: *Eene Inlandsche School in de Kampong*, welke, ten behoeve der noodlijdenden in Nederland, eene som van f. 1500 heeft opgebracht. Ook de opbrengst dezer nieuwe plaat zal tot een liefdadig doel strekken en wel tot leniging der rampen van hen, die, gedurende het nejaar van 1856, in Nederland door verschillende rampoeden getroffen zijn en, om het edel oogmerk des vervaardigers te bevorderen, is aan hem door het bestuur voor deze uitgave kosteloze verzending over de post, aankondiging in de Java'sche Courant, benevens kosteloos drukken der prospectussen ter 's lands drukkerij toegestaan, terwijl tevens bepaald is, dat de overmaking der teekeningsgelden, door middel van 's lands kas, zal kunnen geschieden.

— In den loop van gisteren, ontvingen wij eenige Singapoorsche bladen, de volgende belangrijke berichten inhoudende:

Europa. De P. and O. Company's stoomer *Bombay*, kapt. **Carling**, kwam te Singapore den 5 dezer, van Calcutta 27 passato en van Pinang 2 dezer, aan. Met deze gelegenheid ontvingen wij de *Englishman* van 23 December, het volgende Telegraphisch nieuws, via Agra, inhoudende.

Sir **James Outram** is benoemd tot commandant van de Perzische expeditie en te Bombay aangekomen.

— Mr. **Buchanan** is verkozen tot president der Verenigde Staten.

— De Napolitaansche gezanten te Parijs en Londen hebben hunne paspoorten ontvangen. De Napelsche kwestie is overigens in statu quo.

— De vriendschappelijke verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland is hersteld.

— De Fransche ambassadeur, graaf de **Persigny**, wordt gezegd van Londen naar Parijs te zijn vertrokken en een onderhandeling te hebben met den keizer, ten doel hebbende, om zich tegen de Russische verklaring van **Walewski** en de graaf de **Morny** te verzetten. De uitslag is geheel naar wensch afgelopen en de meest vriendschappelijke boodschappen zijn tusschen den keizer en de koningin van Engeland gewisseld geworden.

— Men verneemt dat Rusland genegen is om op het punt, betrekkelijk het **Stanger-Bitand**, toe te geven, doch er is nog niets bepaalds bekend.

— Door de Russen is op eene Engelsche kanonneerboot, in de Zee van Azof, gevraagd geworden. De omstandigheden dezer daad zijn nog niet openbaar geworden.

— De verbittering van Rusland tegen Oostenrijk neemt, zooals men voorgeeft, dagelijks toe en graaf **Buol** is te St. Petersburg evenzeer gehaat als sir **Hamilton Seymour**.

— Pruisen verzet zich tegen Engeland, Oostenrijk en Turkye, ten opzichte van de Bessarabische grenskwestie.

— Ali Pacha, de nieuwe minister voor buitenlandsche zaken in Turkye, is afgetreden. Hij was slechts 24 uren in betrekking.

— De afstand van den troon door den koning van Denemarken, ten gunste van prins **Ferdinand**, wordt ieder oogenblik verwacht.

— De Britsche consul te **Begota** had zijne vlag ingehaald, en al de havens van **Nieuw Granada** zullen door de Britsche vloot geblokkeerd worden.

— De *Straits Times* van 6 Januarij bevat het volgende:

Te **Singapore** hebben, in de laatste dagen, eenige ongeregeldeheden plaats gevonden, ten gevolge der onlangs uitgevaardigde policiewetten. Laat in den avond van den 31sten December, werd het bekend, dat de Chinezen besloten hadden, hunne winkels te sluiten en dien dag werden, naar men wil, monster-vergaderingen der **Hoeys** in de landelijke districten gehouden. Den eersten Januarij werd, om de plegtigheid van dien dag, niet opgemerkt, dat de winkels gesloten waren. Den tweeden dag dier maand was alles gesloten, en een ieder had zijne werkzaamheden gestaakt, en het bleek duidelijk, dat deze stilstand van te voren beraamd was. Men vermeent dat de Chinezen, onder zware bedreigingen hadden verboden met de Europeanen in aanraking te komen. Iets over 8 ure waren de openbare markten geheel verlaten, en ten 9 ure werden de straten met ledigloopers gevuld, die naar een opstand schonen te verlangen. Om 8 ure werd de heer **Wahab** en een zijner policiedienaren aangevallen, en om 10 ure was de beweging algemeen. Eene openbare meeting werd door den sheriff gehouden. Het corps vrijwilligers werd gemonsterd en de troepen, in geval van nood, gereed gehouden. Vroeg in den morgen vaardigde de resident concillor eene publicatie uit, en noodigde het volk de winkels te openen, en om hunne klagen, zoo zij er hadden, aan den gouverneur bekend te maken. Des Zaterdagds werden de winkels weder geopend. Zondag liep het gerucht, dat de winkels op den dag van gisteren weder zouden gesloten zijn, doch, ofschoon dit met eenige enkelen het geval was, gingen echter handel en bedrijvigheid hun gewonen gang.

Gisteren middag ontving de gouverneur verschillende invloedrijke inboorlingen in gehoor, en verklaarde hun den aard en inhoud van de, de ontevredenheid opge-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,

van Zaterdag 17 Januarij 1857, No. 5.

wekt hebbende, wetten; zij betuigden hiermede te vreden te zijn. De gouverneur moet dien ten gevolge aan het comité hebben verklaard, dat aan alle onrust een einde was, doch het publiek denkt er te Singapore anders over.

Een alhier in omloop zijnd gerucht van latere dagteekening, deelt nog mede, dat de militaire magt op de been was en 1000 man infanterie, gelijk ook het volontair Europeesche corps buksjagers gereed stond, om te handelen daar waar het noodig zou zijn, in geval dat dit verzet tot opstand mogt overslaan. De artillerie was op den berg geplaatst, om het Chinesche en Inlandsche gedeelte der stad te kunnen beschieten, en de op de reede liggende oorlogsschepen en stoomboten hadden digter aan wal gehaald, ten einde van hunne zijde de stad te bombarderen. De handel was voor het oogenblik geheel gestaakt.

China. Nog leest men in de *Straits Times* van 6 Januarij:

De stoomboot *Formosa*, den 30sten December van Hongkong vertrokken, kwam gisteren morgen te Singapore aan. Na onze laatste berichten is er te Canton niets meldingswaardig voorgevallen. Men wilde, dat de keizer zeer begeerig was vrede te sluiten en Eling gelast had Yeh af te zetten, doch dit bericht is niet alleen voor tegenspraak vatbaar, maar men wil zelfs, dat Eling krankzinnig is geworden. De heer Cowper is nog niet te regt; de bladen van Hongkong willen, dat hij zich in handen der Mandarijnen bevindt, doch het is waarschijnlijker, dat hij door dezulken wordt gevangen gehouden, die eene groote som voor zijn losgeld te gemoet zien. Te Hongkong heerschte eenige onrust, daar de Chinezen gedreigd hadden, de stad in den brand te steken.

Uit het noorden zijn de berichten gunstiger. De tijdingen uit de oproerige districten melden, dat de insurgenten nieuwe zegepralen hadden behaald.

— Dagbladen uit Bombay, tot den 19den December loopende, zijn te Singapore ontvangen:

Volgens een te Bombay aangebragt bericht, bevond zich een Russisch leger van 20,000 man in de nabijheid van Bushire en was gereed het Persische leger bij te staan. Herat, welke stad sinds eenige maanden door de Perzen belegerd werd, moet genoodzaakt geweest zijn, zich over te geven, en, aangezien de inneming dier plaats eene dadelijke schending van ons tractaat met Perzie is, zal het hof van Teheran de gevolgen daarvan moeten dragen. Het blijkt, dat een Britsche legermacht, onder bevel van brigadier Chamberlein van Kohat naar Koorum, op het grondgebied van Cabul, ter hulpe was opgerukt van Dhost Mahomed, die den 8sten December te Peshawur sir John Lawrence zoude ontmoeten, om de tegen Perzie te nemen maatregelen vast te stellen. *Admiral Locke*, die de zeemagt bij de expeditie commandeerde, moet terug geroepen zijn.

— Het volgend belangrijk nieuws uit de Persische gulf werd van Bombay naar Calcutta getelegrafeerd: *De val van Bushire.* Het volgend bericht werd aan de pers door den secretaris Edmondstone medegedeeld:

Bushire werd den 10den December, na een bombardement van 5 uren, genomen; de troepen landden omstreeks 10 mijlen zuidwaarts van Bushire, te Halilah. Op den 9den werd het Hollandsch Fort (Dutch Fort) genomen. De brigadier Stapford, de luitenant-kolonel Malet en de luitenants Uitterson en Warren werden gedood. Kapitein Wood moet gewond zijn. Generaal Stalker geeft het getal dooden en gekwetsten in de gelederen niet op.

Het bombardement op den 10den werd uitsluitend door de zeemagt bewerkstelligd, en niemand geraakte daarbij gewond.

65 kanonnen werden benevens eene groote amunitie genomen. De gouverneur en 2000 man van het garnizoen zijn krijgsgevangen gemaakt.

Kaarack werd den 4den December, zonder tegenstand, bezet.

Cheribon. — Ten gevolge van een zwaar onweder, dat in den avond van den 26sten December 1856, gedurende vijf uren achtereen, in de afdeeling Indramajoe heeft gewoed, zijn in de desse Lobener twee buffels door den bliksem gedood, en door den zwaren wind 500 verschillende vruchtboomen ontworteld en een steenen missigiet ongeworpen.

Van het padipakhuis, toebehoorende aan den heer Heckler, nabij de desse Parvidean, en van de postloots te Lobener, zijn een zeshonderdtal pannen door den wind afgeworpen.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaya, 10 Januarij. Wij vernemen met genoegen, dat aan den heer K. Buwalda concessie is verleend tot ontginning der Minerale Iodium inhoudende bronnen, gelegen in het district Goenong Kendeng; hierdoor wordt een geheel nieuwe tak van nijverheid op Java in het leven geroepen, die, naar wij vernemen, nog al van veel belang kan worden en strekt dit wederom ten bewijze, dat de regering volgaarne de particuliere industrie wil aanmoedigen.

Soer. N. en Adv. Bl.

Soerabaya, 12 Jan. Wij hebben het genoegen aan onze lezers eene daad van zelfopoffering mede te deelen, waaraan achttien menschen het behoud van hun leven te danken hebben.

In den namiddag van den 8sten dezer, waren er, op de reede alhier, in eene prauw twintig Inlanders, die zich vermoedelijk naar Madura wilden begeven. Door eene plotselinge bui en den zwaren stroom sloeg de prauw om en geraakten die twintig menschen allen in 't water, waar zij vermoedelijk een jammerlijken dood zouden

gevonden hebben, zonder de goedige tuschenkomst van den stuurman van het Nederl. barkschip *Louisa*, *Prinses der Nederlanden*, gezagt. *Florijn*, en twee matrozen der ekwipage, de eerste genaamd A. K. Werthmeir, de twee anderen van Duivenbode en G. Boomeyer.

Werthmeir, met die twee matrozen en nog geholpen door twee koelies, streek de sloep en smaakte de voldoening, na langdurig volgehouden pogingen, achttien dier ongelukkigen in zijne kleine sloep weder aan wal te brengen.

Voorwaar, deze schoone daad zal in Nederland niet onbeloond blijven. (*Oospost.*)

NEDERLAND.

Hertogenbosch, 27 Oct. Gisteren avond heeft zich zekere M. . . . ., door ophanging boven een zolderluik, van het leven beroofd. De sloep niet sterk genoeg zijnde, was hij door het luik gevallen, maar desniettemin onder aan den trap levenloos door zijne vrouw gevonden, toen zij van eene doofplegtigheid terug kwam. De sterke drank en daarop reeds volgende huiselijke oneenigheden schijnen al wederom oorzaak van deze wanhopige daad te zijn.

Hertogenbosch, 28 Oct. Hier heeft alhier een hoogst zeldzaam feest plaats gehad, namelijk de zestigste verjaardag van het huwelijk tusschen den Heer Thomas Ruys en Mejufvrouw Maria van Alma; de jubilarissen telde de eerste 82, de tweede 81 jaren en waren omringd bij den feestdich van twee en zestig kinderen en achterkleinkinderen.

ENGELAND.

Londen, 22 Oct. Eergisteren avond, omstreeks 9½ ure (dus op een tijdstip dat de voorbijgangers zich op straat bevonden) trad een jong persoon den winkel eens juweliers in Parliamentstreet binnen en sloeg den man, die in den winkel stond was zodanig op het hoofd met den ijzeren knop van een stoel, dat hij aan de gevolgen overleden is. Tijdens deze daad stonden eenige personen voor den winkel, die in een persoon, die door het kermen des vermoorden merkzaam gemaakt was, ten antwoord gaven, dat het een twist was tusschen man en vrouw. Deze, daarmede niet tevreden, keerde na eenige oogenblikken terug, juist toen de misdadiger, na eene sigaar te hebben opgeroken, den winkel verliet, volgde hem tot dat de politie bijstand verleende en de misdadiger gevat werd. Gisteren verhoord moetende worden, weigerde hij zich te laten. Niemand was tegenwoordig toen de daad geschiedde en de mishandelde man is steeds bewusteloos geweest tot aan zijnen dood. Het bloed aan de handen de moordenaars is de eenige getuige.

Londen, 24 Oct. De desd. dagen overleden lord Hamilton Fitz Gerald heeft testament een legaat van 10,000 £. gemaakt aan de instelling ter redding van schipbreukelingen, bekend onder den naam van *Royal National Lifeboat Institution*, wier president hij was.

— Sedert eenigen tijd heeft men vernomen, dat vele landverhuizers, die een beter bestaan in Amerika gezocht hadden, terugkeerden, omdat het verblijf aldaar in geenlei opzigt aan hunne verachting beantwoordde. Tot dus verre ontbrak het dienreizende aan statistieke opgaven, en de eerste mededeeling van dien aard ontvingt men thans door middel van het tolkantoor te Liverpool. Volgens dezelve bevonden er zich onder de 10,580 reizigers, die gedurende het afgeloopen reisjaar in die haven uit Amerika aankwamen, 3647 terugkeerende landverhuizers, meest Ieren, die zich weder naar hunne vroegere woonplaatsen wilden begeven.

Londen, 23 Oct. Het sinds lang te Dublin voorbereide groote gastmaal heeft gisteren in de beste orde plaats gehad; ruim 3000 militairen van allen rang en versierd met de Krim-medalje woonden het feest bij. Ook de lord stedehouder van Ierland, de lord mayor, de lord kanselier, de Fransche oonsul, enz., waren tegenwoordig. Voorts was eene tafel ingerigt voor 60 personen, die met de drukpers in betrekking stonden. Er waren ook vele aanschouwers op de galerijen, zoodat het geheele getal personen, in de zaal aanwezig, op nagenoeg 5000 kan worden begroot. De tafel bestond uit 175 ossenribben, 175 schapenbouten, 175 hammen, 200 ganzen, 200 kalkoenen, 350 vleeschpastijen, 260 puddings, 3500 pond brood, 7000 pond aardappelen, 3500 flesschen porter.

Londen, 23 October. De bewoners van Cardiff, voornamelijk die van het laagste gedeelte der stad, werden gisteren ochtend omstreeks half zes ure uit den slaap gerukt door een schok, gelijkende naar dien van aardbeving. Bij onderzoek bleek, dat het met steenkolen geladen nieuwe Pruisische barkschip *Friedrich Retzlaff*, ten gevolge van het vlam vatten van het uit de steenkolen ontwikkelde gaz, uit elkander was geslagen, waarbij bijna de gansche bemanning was gedood of gekwetst geworden. De overblijfselen van het schip zijn deels geronken, deels wijd en zijd heengeslingerd. Ook de nabijgelegen gebouwen hebben schade geleden.

— Sir Robert Peel schijnt, op een feestmaal aan de militie in Staffordshire gegeven, zijn officieel character uit het oog verloren te hebben, bij het mededeelen van eene reeks bijzonderheden uit Moskou. Vooral munten daaronder uit de verzekeringen, dat volgens het algemeen gevoelen der Russische marine te Kroonstadt, die sterkte zou gevallen zijn, wanneer sir Charles Napier den moed gehad had ze aan te tasten, en dat, volgens het gevoelen van sir Robert Peel, de vrede groot gevaar loopt, ten gevolge der napelsche kwestie en die der Donau-vorstendommen, zoodat men zich op den rand van een vulkaan bevindt.

— De engelsche en fransche gezanten hebben volgens heden ontvangen berichten eindelijk Napels verlaten.

FRANKRIJK.

Een gerucht is in omloop, alsof de maarschalk graaf Vaillant, minister van oorlog, weldra tot hertog zoude worden verheven, met een titel, die aan zijne diensten tijdens het beleg van Rome herinneren zou. Zonder dat men voor de waarheid van dit gerucht kan instaan, verkrijgt het eenige waarschijnlijkheid door een brief van den Keizer aan den minister van oorlog, waarin zijne diensten in den Oosterschen krijg zoo niet boven, dan toch gelijk gesteld worden met die van den commandant en chef, den tegenwoordigen hertog van Malakoff.

Deze gelijkstelling heeft niet nagelaten de gevoeligheid op te wekken van de vrienden des, voor het oogenblik, afwezigen maarschalks Pelissier.

— Te Boulogne heeft een vreeselijk voorval plaats gehad. De Heer Buttouix, handelaar in tabak, heeft, in een aanval van ijverzucht, getracht met een pistoolschot zijne vrouw van het leven te berooven; vervolgens heeft hij met een tweede pistool zich zelf gedood. De ongelukkige was onmiddellijk dood. De in het aangezicht getroffen vrouw is het huis ontvlugt en heeft hulp ingeroepen. Men denkt haar te zullen redden.

— Uit het uitvoerige rapport van den minister van oorlog aan den Keizer, nopens den oorlog in het Oosten, hetwelk in den *Moniteur* 10 kolommen valt, nemen wij het volgende op. Het geheele aantal troepen, die naar de Krim gezonden werden, bedraagt 309,260, en het geheele verlies van het leger 67,056 man aan sneuvelden of aan typhus, cholera en andere ziekten overledenen, en 2,173 man aan vermisten of gevangenen. Uit het Oosten teruggekomen naar Frankrijk en Algerie, zijn slechts 227,135, derhalve 12,904 man minder dan het verschil tusschen het getal vertrokkenen en verliezen bedraagt. Het grootste gedeelte der paarden is uit de Krim naar Turkije gebragt en aan de Turkische regering overgelaten. Omstreeks 9000 van de 41,974, die afgezonden waren, zijn naar Frankrijk of Algerie teruggebragt. Het artillerie-materieel, waarover het Oostersche leger beschikte, omvatte 1676 vuurmonden van allerlei caliber, 2980 affuiten, 2740 wagens, 1,128 000 projectielen, 4 miljoen kilogr. buskruid. De artillerie rigtte op, wapende en bediende gedurende het beleg 118 batterijen, waartoe gevorderd werden 800,000 aardzakken en 40,000 schanckorven. Zij heeft meer dan 1,100,000 kanonschoten gedaan en meer dan 3 miljoen kilogr. buskruid verschoten. Bij de inneming van Sebastopol was het artilleriepark nog voor elk stuk geschut van 800 à 900 schoten voorzien; slechts ongeveer 40 vuurmonden waren onbruikbaar.

Het naar Frankrijk teruggebragte materieel kan op 50 miljoen kilogr. geschat worden, waarvan 38 miljoen kil. Fransch materieel en 12 miljoen kil. Russisch materieel. De keizerlijke marine heeft, zonder dat zij de haar gestelde diensten verzuimde, voor de krijgstransporten bijgedragen als volgt: 11 gemengde linijschepen en linie-stoomboten, 21 zeil-linijschepen, 19 zeil-fregatten, 24 gemengde en zeil-transportschepen, 19 stoom-fregatten, 21 corvetten en adviesjagten, in het geheel 186 schepen, die 903 vaarten gedaan en alleen voor het landleger heen en weder vervoerd hebben 275,780 man, 3266 paarden en 116,661 ton materieel. De Engelsche regering heeft den Keizer 8 schepen der koninklijke marine en 42 van de admiraliteit gehuurde koopvaardij-schepen ter beschikking gesteld, en deze hebben in het geheel 38,353 man, 1972 paarden en 6624 ton materieel naar het Oosten vervoerd. Het oorlogs-bewind heeft in de jaren 1854 en 1855 in het geheel 66-stoomboten en 1198 zeilschepen, van allerlei grootte, gebouwd.

— De oudste der Fransche generaals, divisie-generaal baron Despeaux, is te Parijs overleden. Reeds in 1778 trad hij in dienst, werd in 1794 divisie-generaal en nam achtereenvolgens deel aan de groote oorlogen van de republiek en het keizerrijk.

DUITSCHLAND.

Kassel, 18 Oct. Prins Frederik van Hanau, oudste zoon van den keurvorst van Hessen, is in Engeland met een reukenziekte toegetreden in den ocht getreden.

Weenen, 19 Oct. Omtrent den thans door de dagbladen medegedeelden tekst van het keizerlijk patent van 8 Oct., waarbij art. X van het conoordaat, betreffende het huwelijk der Katholieken in uitvoering gebragt wordt, merkt men, wat den geest en de strekking van dit stuk betreft, in het algemeen op, dat de bepalingen van het concilie van Trente op nieuw ingevoerd worden, zonder dat men in aanmerking heeft genomen den voortgang in de wetgeving en de veranderingen, welke sedert 300 jaren in alle betrekkingen des levens ontstaan zijn. Het verouderde kanonieke regt komt hier weder in zijne ongeschikte, onpractische en aan de tegenwoordige toestanden geheel vervreemde gedaante te voorschijn.

Weenen, 20 Oct. Voor het eerst sedert 1848 laat met zich alhier eenigzins gunstiger over Engeland uit. Ook de betrekkingen tusschen onze vertegenwoordigers en die van Engeland te Petersburg en te Constantinopel zijn tegenwoordig zeer vriendschappelijk. Men schijnt alhier tot de meening over te hellen, dat het openlijk optreden der Engelsche staatslieden, in alle groote vraagstukken van het oogenblik, veel minder nadeelig is voor Europa dan de kniprijen van zekere niet officiele diplomatie.

— Volgens officiele statistische opgaven telt de Oostersche monarchie 10 hoogeschoolen, waarop, volgens het programma van 1854, gegeven werden 755 lessen door 517 hoogleeraren en welke bezocht werden door 9471 studenten, als 4635 in de regten, 944 in de theologie, 2089 in de medicijnen, 1164 in de wijsbegeerte en fraaije letteren, 589 in de wiskundige wetenschappen. Behalve de theologische faculteiten aan de hoogeschoolen bestaan er nog 143 afzonderlijke inrigtingen voor het onderwijs in de theologie met 657 leeraars en 4250 leerlingen, waarvan 560 leeraars en 3580 leerlingen voor de Katholieke leer, 29 leeraars en 255 leerlingen voor de Hervormde leer, 26 leeraars en 458 studenten voor de Grieksch-Katholieke leer en 19 leeraars en 212 leerlingen voor de niet vereenigde Grieksch-Katholieke leer. Buitendien bestonden er in 1854 nog 6 bijbehorende rechtscholen met 38 leeraars en 386 studenten, 8 scholen voor chirurgie met 77 leeraars en 667 studenten, 20 scholen voor vroedvrouwen met 35 leeraars, 23 onderwijzeressen en 1478 leerlingen. Acht technische scholen hadden 178 leeraars en meer dan 6000 leerlingen. Het onderwijs in landbouw en houtvesterij werd in inrigtingen gegeven door 72 leeraars aan 912 leerlingen. Acht bijzondere scholen voor talen, kunsten enz., telde reeds in 1851 in het geheel 234 leeraars en 4474 leerlingen. In het geheel bestaan er 280 gymnasia met 3096 leeraars en meer dan 50,000 leerlingen, 25 scholen voor bijzondere bedrijven met 327 leeraars en 6317 leerlingen. Het leger telt 63 inrigtingen voor onderwijs in het krijgswezen met 431 leeraars, 785 geschoolde en 5529

leerlingen. In de 30,000 lagere scholen ontvingen 2½ miljoen kinderen onderwijs van 35,000 onderwijzers en onderwijzeressen. De dotatie van deze scholen bedroeg 4½ miljoen fl. Men begroot het aantal kinderen, in den leeftijd om de scholen te bezoeken, op meer dan 4 miljoen.

— Het Duitse genootschap voor psychiatrie en geestelijke psychologie heeft, in hare algemeene vergadering alhier, eene prijsvraag uitgeschreven over de oorzaken van den in den jongsten tijd zoo sterk toenemenden zelfmoord en over de middelen, welke ter verhoeding kunnen aangewend worden. De prijs is 100 thalers en de antwoorden moeten, voor het einde van 1857, aan Dr. Erlowmeijer te Bendorf bij Coblenz ingezonden worden.

Berlijn, 26 Oct.

— Een der rijkste en weldadigste burgers van deze stad, de Heer M. Normann, is dezer dagen overleden. Hij heeft zijn geheel, aanzienlijk vermogen, met uitzondering van enkele legaten, aan weldadige instellingen vermaakt. Zonderling is de bepaling bij een der legaten gesteld, namelijk, dat de legataris elk jaar op den sterfdag des testateurs voor diens huis te middernacht liederen ter zijner herinnering zal doen zingen. Na den dood van den legataris, zullen zijne kinderen deze bepaling moeten nakomen.

— Keizer Alexander II van Rusland heeft bevolen, aan de stad Stettin een exemplaar van alle ter gelegenheid zijner krooning geslagen penningen te zenden. Deze beschikking is nog een gevolg van eene bepaling van keizerin Catharina II, die zoo als bekend is, te Stettin was geboren.

Weenen, 24 Oct.

Het was te verwachten, dat de afkondiging van het concordaat, waarbij, zoo als bekend is, aan de katholieke kerk zeer groote regten worden verzekerd, onder de belijders van andere godsdiensten in het rijk het verlangen zou doen ontstaan, de regten en vrijheden bekrachtigd te zien, die hun door de voorgangers van den tegenwoordigen soevereïn zijn verleend. De evangelische kerk te Presburg heeft een adres daarover aan den keizer ingezonden. Na te hebben gezegd, dat men dikwijls aan de protestanten in Hongarije het verwijt heeft gedaan met vitzucht behebt te zijn, omdat zij in kwade tijden hunne klagten voor den troon hebben gebracht, gaan de adressanten dus voort: „Maar veel krachtiger dan de vrees voor zulk een verwijt is het vertrouwen dat ons bezielt, en dat ons de vrijheid doet nemen, U. M. nederig te smeeken, den haghelijken toestand der evangelische kerk wel te willen in overweging nemen, welke toch wegwijnt onder de nog bestaande voorloopige beschikkingen van den sedert lang opgeheven staat van beleg, alsmede het oog te slaan op den ongunstigen staat onzer scholen.” De onderlingen verzoeken dus den keizer de organisatie der Evangelische kerk in Hongarije te willen herstellen, en aan het lyceum te Presburg de openbaarheid te hergeven, overtuigd als zij zijn, dat het aan de evangelische kerk ten eenigzamen dage toegekende regt, om vrijelijk en in het openbaar hare godsdienst uit te oefenen, in zich sluit de openbaarheid van de scholen, die tot die kerk behooren. De vervanging door bijzondere inrigtingen van onderwijs van die scholen, welke godsdienst-onderwijzers en leeraars moeten leveren, verzwakt den eerbied jegens de godsdienst en de kerk, en vervult de protestanten met vrees, ten laatste ook de vrije en openbare uitoefening hunner eeredienst te verliezen. Zij vertrouwen dus dat de keizer zal doen ophouden de maatregelen, die het sedert twee en een halve eeuw bestaande lyceum van Presburg met ondergang dreigen. Zij gronden hunne regten op de paragrafen 4 en 5 van art. 26 der wet van 1790-1791, en putten hunne hoop uit de woorden, door den keizer zelve den 31 December 1851 gesproken, toen hij zeide: „dat hij zou handhaven en beschermen elke kerk en elke kerkgemeente, die het wettig erkend regt bezit om vrijelijk de eeredienst uit te oefenen, zelve hare aangelegenheden te regelen en te besturen, en instellingen in eigendom te hebben, bestemd tot de godsdienst-oefening, het onderwijs en de liefdadigheid.” Men twijfelt niet, of de keizer zal overeenkomstig die billijke eischen handelen, en insgelijks een welwillend oor leenen aan de aansoeken, die de belijders der andere godsdiensten in zijn rijk hem waarschijnlijk zullen doen; van de 40 miljoen inwoners zijn in de oostenrijksche staten 18 miljoen niet katholiek.

— Bij het onderzoek der rekeningen van het bestuur van het leger, is bevonden, dat men de raming der uitgaven verre heeft overschreden. De minister van financiën, de Heer v. Bruck, heeft daarover geklaagd, op grond, dat de geldmiddelen dergelijke onregelmatigheid niet kunnen lijden en heeft verlangd, dat het geldelijke beheer van het leger meer in dadelijk verband zoude worden gebracht met dat der algemeene geldmiddelen. Aan dit verlangen is niet voldaan, en dit heeft, naar men verzekert, aanleiding gegeven tot het besluit van den minister, om den Keizer zijn ontslag aan te bieden. Eene tweede aanleiding tot misnoegen moet bij den minister worden gezocht in de omstandigheid, dat hij eene geheele reorganisatie van zijn departement heeft ontworpen, bij welke het personeel zou worden ingekort, maar beter betaald, en dat dit ontwerp door den rijksraad is verworpen.

— Voor de rechtbank te Biberach in Opper-Zwaben, heeft een jongen van 10½ jaren, een kleine rondzwerfer, die een kind van vier jaren, het zoonje van een boer, op eene gruwelijke wijze verdronken had, te recht gestaan. Die boer had hem voor een deugniet uitgescholden en het kleine monster doodde het kind eerstens, om zich op den vader te wreken en tweedens, om zich de muts toe te eigenen. die het droeg.

ZWEDEN.

Op de Zweedsche corvet *Nogmen* zijn, bij het houden van schietoefeningen, ten gevolge van het springen van een stuk geschut, de kapitein ter zee Bonnevie en de luitenant baron v. Finne Wedeljarlsberg benevens een matroos gedood. De kanonier, die het stuk afschoot, heeft geen letsel bekomen.

RUSLAND.

Volgens brieven uit Petersburg, is het niet onopgemerkt gebleven, dat de gezant der Vereenigde Staten,

bij de krooningsfeesten te Moskou, met bijzondere onderscheiding is behandeld. De goede betrekkingen tusschen Rusland en Amerika, tijdens den oorlog in het Oosten aangeknoopt, schijnt te zullen blijven voortduren. Vermits het den Amerikaansche gezanten niet veroorloofd is, eene onderscheiding of geschenk aan te nemen, heeft de Keizer Alexander ter eere van den gezant der Unie een bijzonder feest gegeven en aan het diner een toast uitgebragt op het geluk en de grootheid der Vereenigde Staten.

— Onze bladen deelen een brief uit Sudje-Kalé van 24 Sept. mede, waarin het volgende gemeld wordt, aangaande de door de Russen in Circassie geleden nederlaag, waarvan in de dezer dagen ontvangen berigten uit Constantiopol gewaagd is: „Nadat de Russen de Labé overgetrokken waren, om fortificatiën in Abezech te bouwen, heeft Sefer-Pacha een parlementair naar den Russischen commandant gezonden, om naar het doel dezer expeditie te vernemen. Die commandant antwoordde, dat Circassie, bij den vrede van Parijs, aan Rusland was afgestaan, en dat hij kwam, om bezit van het land te nemen. Sefer-Pacha heeft daarop geantwoord, dat Circassie een onafhankelijk land was, en dat niemand daarover beschikken kon, zonder toestemming der bewoners. Hij voegde er bij, dat, indien de Russen niet terstond terugtrokken, de Circassiers hen daartoe zouden noodzaken. Sefer-Pacha is, 24 uren daarna, met 30,000 man tegen de Russen opgetrokken, die op de kruin van een ravijn met 16 stukken geschut hadden post gevat. Het gevecht duurde drie en een half uur; ten laatste bleven de Circassiers meester van het veld, met 800 gevangenen en de 16 stukken geschut. Twee dagen later had een tweede gevecht plaats, waarin de Russen een aantal manschappen en vijf kanonnen verloren. De door de Circassiers gevangen genomen Russen zijn niet in slavernij gebracht, maar hebben verlof bekomen, om zich op de grenzen te vestigen.”

— Den 14 Oct. heeft keizer Alexander zijn plegtigen intogt, als gekroonde czar, te Petersburg gehouden.

De keizer heeft bevel gegeven, dat de vloot der Zwarte zee alleen uit stoomschepen zal bestaan, en dat de weinige zeilschepen, die zich te Nicolajeff bevinden, tot de havendienst zullen worden gebezigd.

Uit de Krim wordt gemeld, dat de baaijen, die de Franschen en Engelschen gedurende het beleg van Sebastopol bezet hielden, niet zonder verdediging zullen worden gelaten en men er eenige werken zal oprigten.

— Men schrijft van St. Petersburg 18 Oct.:

De keizer heeft eene revue gehouden over een klein escader dat Kroonstadt zal verlaten, om in de Noordzee een exercitietogt te bewerkstelligen. Bijna had daarbij een groot ongeluk plaats gehad. Een clipper manoeuvreerde zoo slecht, dat hij tegen de keizerlijke stoomboot aankwam en de schok was zoo sterk, dat verscheidene personen en matrozen er kneusingen door gekregen hebben.

ZWITSERLAND.

De troepen, welke aan de beide groote oefeningskampen in Oostelijk en Westelijk Zwitserland hebben deelgenomen, zijn weder naar hunnen kwartieren teruggekeerd. De eerste proef van groote bijeenrekingen van troepen wordt over het geheel als welgelukt beschouwd. Daarbij echter is zeer het genis gevoeld aan goed gevormde officieren. Goede diensten had men van een aantal voormalige Duitse uitgewekenen, die in Zwitsersche dienst zijn overgegaan en in den officiersstand zijn opgenomen. Men zegt, dat de generaal Klappa, thans burger van Geneve, eertlang bij den Zwitserschen staf zal opgenomen worden.

— De meeste officieren van het ontbonden Engelsche Zwitserslegioen zullen eerstdaags herwaarts terugkeeren. Met het proces ter zake van bedriegelijke voorspiegelingen, waarvan de manschappen van het legioen de officers zijn geworden, schijnt het volle ernst te zijn en de zaak zal ook in het Engelsche parlement ter sprake komen.

— De wervingen voor Napels worden thans in de binnencantons met ijver gedreven. De premien zijn aanmerkelijk verhoogd. De 4 Zwitsersregementen te Napels, welke vroeger 800 officieren en 8000 soldaten telden met 2 stukken geschut, zijn thans op ongeveer 10,000 man gebracht. In de kleine cantons heeft men zoo uitlokkende prospectussen uitgevaardigd, dat de jonge lieden troepsgewijze zich voor de krijgsmacht laten inschrijven.

— De Bernsche *Oberlander Anzeiger* spreekt van eene Oostenrijksche nota, waarin aangedrongen wordt op het in vrijheid stellen der Neufchäteller gevangenen; evenzoo zoude ook door den Keizer Napoleon met nadruk aangedrongen worden op eene amnestie. Het dagblad *Bund* van Bern merkt hierbij aan, dat, naar het schijnt, werkelijk in deze zaak iets omgaat, maar dat men in de kringen van den bondsråd nog niet geneigd is, om het regt en de schoone positie, waarin zich Zwitserland bevindt, te laten varen; hiervoor geeft de wijze, waarop de eerste openingen van Heer v. Sydow ontvangen zijn, en de vastberedene houding der bondsvergadering genoegzame waarborgen.

— In den nacht van 15 op 16 October is, blijkens officieel berigt van den prefect van Neufchatel, eene nieuwe poging tot rustverstoring gedaan. In de omstreken der stad werden geweerschoten vernomen; in het gewelf der gevangenis was kruid nedergelegd dat ontplofte. Eene premie van 50 fr. is uitgelooft voor dengene, die aanwijzingen omtrent het gebeurde geeft.

— Het canton Waadt heeft thans zulk een groot gebrek aan onderwijzers, dat vele scholen in de dorpen moesten gesloten worden. De oorzaak ligt hierin, dat de meeste onderwijzers voordeelijker betrekkingen bij de spoorweg-administratiën aannemen.

SPANJE.

Maarschalk O'Donnell heeft, in de straat van Atocha, eene woning gehuurd en denkt den winter in de hoofdstad door te brengen. Men gelooft echter dat de ex-minister den een of anderen dag van zijnen opvolger den vriendelijken raad zal ontvangen, zijne opgedane ervaring in een vreemd land te vermeerderen. Reeds nu wordt de graaf de Lucena door de geheime politie streng bewaakt.

Men verzekert dat generaal Prim is aangezegd ge-

worden, een beter land dan Spanje tot-winterverblijf op te zoeken.

— De geruchten eener abdicatie van Koningin Isabella worden in Madrid weder verspreid, alsmede die van eene ineenmelting der beide takken van de Spaansche dynastie, door een huwelijk tusschen Don Juan, broeder van graaf Montemolin, en de dochter van Koningin Isabella. Men noemt zelfs reeds de toekomstige leden van den raad van regentschap, en de gezanten der vreemde mogendheden, die zoodanige staatkundige maatregelen aanbevelen, als middel om het soevereïn gezag in Spanje te herstellen.

Het is stellig, dat aan O'Donnell het gezantschap te Petersburg is aangeboden, doch dat hij daarvoor heeft bedankt.

— Met het oog op de tegenwoordige omstandigheden in Spanje, is het niet onaardig, zich dat gedeelte der redevoering van den schoonbroeder des konings te herinneren, hetwelk hij op den 10den Maart 1855 in de cortes uitsprak en luidde als volgt:

„Mijne Heeren! Ik word geheel ter neer geslagen, wanneer ik bedenken, hoe men dien man, (de maarschalk Narvaez) die voor den gewichtigsten persoon in Spanje doorgaat, hetwelk ik tegensprek, met gunsten en waardigheden overladen heeft. Wat is er toch sedert 1848 gebeurd, dat men een enkel persoon meer titels, kruisen en erbewijzingen geschonken heeft, dan ooit iemand heeft verworven?”

Even zoo kan men geen grond vinden voor de geschenken van 7 of 8 millioenen, die hij ontvangen heeft. Heeft hij bij toeval, diensten bewezen gelijk aan die van den hertog van Alba en van Christophorus Columbus? Wie dien man, met zooveel erbewijzen overladen, ziet, moet gelooven, dat hij Spanje op nieuw op de moeren veroverd en het land gered heeft. O! indien de oud campeador hier beneden terug kwam en een burger, die niet het minste deel aan zijne gevaren en vermoegenissen genomen heeft, den naam zag dragen der stad, welke hij met zooveel moeite overwonnen heeft, stellig smeekte hij voor de tweede maal te sterven en zijne overwinning niet te voltoojen.

ITALIË.

Men verzekert dat, met het oog op de houding van Frankrijk en Engeland ten opzichte van Napels, de Toscaansche regering bereid is den weg der concessien in te slaan. Men spreekt te Florence van het aftreden des ministers van binnenl. zaken, den Heer Landucci, die, zoo als men weet, tot de tegenovergestelde partij behoort. De brief uit Livorno, welke dit meldt, schijnt echter ten onrechte geloof te hechten aan de waarschijnlijkheid, dat de grondwet van 1848 met eenige geringe wijzigingen op nieuw zal ingevoerd worden. Zoover schijnt de Groothertog niet te zullen gaan.

— Een dagblad meldt, dat de markies Antonini, Napolisch gezant te Parijs, zich met zijn secretaris naar Brusel begeeft, om het einde der crisis af te wachten, welke de diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk, Engeland en Napels heeft doen schorsen.

— Uit Napels wordt van den 10 Oct. aan de *Oosterr. Zeit.* geschreven, dat, onmiddellijk na ontvangst van het berigt, dat de gezanten van Frankrijk en Engeland zullen worden teruggeroepen, een ministerraad is gehouden, waarin, naar men zegt, de koning zijn leedwezen heeft te kennen gegeven over het door de westerse mogendheden genomen besluit, en verklaard dat hij onmogelijk kon en zou toegeven. In die vergadering moet echter besloten zijn de napolitaansche gezanten te Parijs en Londen niet terug te roepen, ten einde daardoor een blijk te geven van de achting van koning Ferdinand voor keizer Napoleon en koningin Victoria. Bedoelde gezanten hebben in laatst gekregen niet eerder te vertrekken, dan wanneer hunne reispassen hun worden toegezonden.

Kerkelijke Staat. De wijnoogst is zoo ongunstig uitgevallen, dat de opbrengst te nauwernood voor het binnenlandsch verbruik genoeg is. Derhalve heeft de regering den uitvoer van most. gewone wijnen en ruwen wijnsteen tot 30 Sept. 1857 verboden en den invoer van vreemde wijnen voor het verbruik uit Civita-Vecchia tot dat tijdstip op nieuw toegestaan.

— De inquisiteur-generaal van den Heiligen apostolischen Stoel, bijzonder belast met de zorg te waken tegen de ketterische verdorvenheid, heeft bij algemeen edict van het Heilig Officie, en overeenkomstig de aan dat officie opgelegde, aan pater Arivaldi overgedragen taak, om het katholieke geloof „zonder hetwelk, zoo als de apostel St. Paulus aan de joden heeft geschreven, het onmogelijk is welbehagen te vinden bij God”) zuiver en vrij van allen „ketterischen smet” te bewaren, — naar aanleiding van de opgedane ondervinding, dat velen uit kwaadwilligheid, ongehoorzaamheid of onwetenschap verzuimen aan het Heilig Officie kenbaar te maken de misdrijven tot wier kenniseming het bevoegd is, en wilstende voorkomen de schromelijke gevolgen; die daaruit ontstaan voor de goede zeden niet alleen, maar meer bepaald voor het katholieke geloof, krachtens de heilige gehoorzaamheid en op straffe van excommunicatie *di tata sentenza*, — bevel gegeven aan allen en een iegelijk, van welken stand, rang, betrekking of waardigheid ook, geestelijken of leken, om binnen eene maand nadat de feiten ter hunner kennis zullen zijn gekomen, aan hem inquisiteur-generaal, aan zijne vicarissen en andere onderhoorigen enz., mede te deelen de namen van dezulken, waarvan het hun bekend is, was of zal worden, dat zij verrigten of bedrijven handelingen, of toegedaan zijn of bevorderen meeningen en leerstellingen, alles in strijd met de leer van het katholicisme en der ketterij gunstig. De opgave der feiten, van welke kennisgeving wordt begeerd, is zeer lang, en wordt door eene bedreiging en waarschuwing gevolgd.

— In den nacht van 13 Oct., heeft men te Napels twee hevige aardschokken gevoeld, welke zoo groote ontsteltenis te weeg bragten, dat o. a. de graaf van Syracuse het overige van den nacht onder den blooten hemel doorbragt. Den volgenden avond heeft eene groote proceessie, waarbij men het beeld van de H. Maagd droeg, plaats gehad, om verdere gevaren af te weren. Men geloofde te Napels aan eene ophanden zijnde uitbarsting van den Vesuvius.

NOORD-AMERIKA.

De geestelijke William Bromwell heeft, met een zeldzaam gebuld, de officiële stukken van het gouvernement gerandploegd, om de geschiedenis der landverhuizing naar de Vereenigde Staten, op te maken. Uit dit werk blijkt nu, dat van 1784 tot 1793 het getal landverhuizers jaarlijks ongeveer 4000 heeft bedragen. In 1794 steeg dat getal tot 10,000, om later weder tot het vorig cijfer terug te vallen. In 1817 bereikte het 22,120, doch twee jaren daarna, nam dat getal, ten gevolge der weeten, die vernuft, kracht en arbeiders naar Amerika lokten, zoo bovenmate toe, dat men telde:

Van 1819 tot 1829 (11 jaren)	128,582	Landverhuizers.
1830 " 1839 (10 ")	588,881	
1840 " 1849 (10 ")	1,427,357	
1850 " 1855 (6 ")	2,118,404	

Totaal 4,212,024

— Men schrijft van Chicago 23 September:

De Niagara verliet Collingwood in den morgen van den 21' dezer, aan boord hebbende 175 passagiers, waarvan 25 de stoomboot te Sheboygan verlieten, alwaar zij gisteren morgen aankwamen.

Twee uren na het vertrek van Sheboygan, ontdekten de passagiers, dat er brand was in de machine kamer. In weinige oogenblikken stond die kamer in vlammen. Men stelde zich de wanhoop, de algemeene ontsteltenis voor. De sloepen werden neêr gelaten en waren in een oogopslag vol met passagiers. Allen sloegen om, met uitzondering van een met 20 passagiers. Een groot aantal dier ongelukkigen wierp zich in zee en verdronk bijna op hetzelfde oogenblik.

Het stoomschip Traveller bevond zich op 10 uren afstand, toen het den brand bespeurde en redde 30 personen; de stoomseper Illinois vischte er insgelijks 30 op, die hij te Sheboygan aan wal zette. Een vaartuig van Port Washington redde er 20.

Heden verspreidde zich het gerucht, dat de Niagara in brand was gestoken. Zooveel is zeker, dat, onmiddelijk na de ontdekking der vlammen, een vat kruid sprong, de vlammen naar alle kanten verspreidende. De opper-machinist was niet aan boord.

— Men schrijft van New-York, 27 September aan de Times:

Een der talrijkste meetings, die ooit te New-York gehouden is, kwam eergisteren op het plein voor de Merchants Exchange bijeen. De straat, waarin zich dat groote gebouw uitstrekt, was bezaaid met toehoorders; er stonden er zelfs op de stoeptrappen, aan alle vensters en op alle balkons der nabijgelegene woningen, overal eindelijk vanwaar men den spreker, die het woord moest voeren, kon hooren of slechts zien. Die spreker was niemand anders dan de president der kamer van vertegenwoordigers, wiens geestkracht, vastberadenheid en tact de republikeinen in deze zitting, te midden door zoo vele klippen hebben geleid, en aan wien zij, meer dan aan iemand, hunne tegenwoordige positie verschuldigd zijn. De vereeniging, door hem bijeengeroepen, bestond voornamelijk uit kooplieden.

Zijne aanspraak had voornamelijk ten doel, om aan te toonen, dat de Republikeinsche partij in de Vereenigde Staten de conservatieve partij is bij uitnemendheid en zij dien hoofde het gansche vertrouwen der kooplieden verdient. Het vraagstuk der aanbechting besprekende, lag hij deswege de duidelijkste en stelligste geloofsbelydenis af.

Laten wij, zeide hij, tot een ander vraagstuk overgaan en spreken wij over de verachtelijke en schandelijke staatkunde, die zich in de bijeenkomst van Ostende geopenbaard, eene nieuwe, blinde bevestiging op de stoep van Cincinnati verkregen heeft en regtstreeks uitgaat van de stelling, dat het een natie, wanneer zij een grondgebied vindt, dat haar lijkt, vrijstaat, het als een dief weg te rooven, indien zij niet door een eerlijk en wettig middel er van in bezit kan geraken. Wij zijn tegen die staatkunde, — niet dat wij de uitbreiding van grondgebied, die in het verleden heeft plaats gehad, toen zij noodig was tot onze nationale verdediging en dit land moest leiden tot den top van welvaart, dien het thans geniet, veroordeelen, maar ik wil hier spreken van die eilanden, welke onze broeders uit het Zuiden beschouwen, als waren zij reeds ons eigendom. Wij hebben met dezelve niets uit te staan, zoolang zij in handen zijn van natien, met wie wij in vrede leven.

— Uit New-York wordt van den 22sten getelegrafeerd, dat de partij van Fillmore elke fusie met eene andere partij van de hand wijst. Uit Harrisburg geven de berichten uit al de graafschappen eene meerderheid van 2878 stemmen ten gunste der democraten.

EGYPTE.

In Egypte is eene belangrijke proefneming gedaan betreffende de rijstcultuur. Een Venetiaan, de Heer Lattis, heeft namelijk de mogelijkheid bewaerd, dat men in plaats van een, twee rijstogsten per jaar kan maken. De onder-koning van Egypte heeft ter beschikking van den Heer Lattis gesteld, een genoegzaam aantal werklie-den, benevens eene nitgestrektheid gronds, en deze proefneming is werkelijk gelukt, daar de Heer Lattis twee oogsten, een in de maand Julij en een in de laatste dagen heeft verkregen. Men zegt, dat lord Ganning, gouverneur-generaal van de Oost-Indische bezittingen, deze uitstekende proef vernooten hebbende, besloten heeft in het volgende jaar in Indië soortgelijke proeven te doen nemen als thans reeds in Egypte gedaan zijn.

CHINA.

Een brief uit Niungpo meldt, dat de gouverneurs der vier den buitenlandchen handel openstaande, zee-steden van China, van wege den Keizer, gelast zijn te beletten, dat de Europeesche ministers, welke aldaar sedert eenigen tijd in grooten overvloed voorthanden waren, in eenig meer binnenwaarts gelegen gedeelte des rijk in-gevoerd wierden, zullende zij, krachtens een keizerlijk edict van het jaar 1785, tot slaven versmolten moeten worden, alverens in de binnenlandsche circulatie te komen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Datum	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van	Naar
Jan.	6 Hollandsch.	Rabenhaupt	L. J. A. Ruhl.	Amsterdam	1 Sept. Batavia.
"	— Fransch.	Saint Louis	Bernier jh.	Calcutta	15 Dec. " "
"	8 Engelsch.	John Bobby	T. Bates	Manilla	25 " Cork.
"	12 " "	John Robinson	C. R. Patt.	Shanghai	26 " London.
"	14 Amerikaansch.	Surprise	C. A. Rauoth.	"	1 Jan. New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Januarij.	15 Nederl.Indisch	stooms. Banda.	A. G. Bosch	Soerabaya	8 Jan.	W. Cores de Yries.
"	—	bark Sara Eleonara.	D. Schuimer	Samarang	21 Dec.	C. Bahre en G. Kinder.
"	—	Amerikaan ch	Edith Rose.	Melbourn	24 Nov.	Paine, Stricker en co.
"	16 " "	schip Dolphijn.	J. C. Hoyt.	Boston.	2 Oct.	" "
"	—	schoen: Cirlew	J. Gregory	Amoy	1 Jan.	" "
"	— Fransch.	bark Suzanne.	"	Singapore.	"	G. Suarmont en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan.	15 Nederl.Indisch	bark Albatros	K. P. Haasnoot	Soerabaya.
"	—	Nederl.Indisch	Jodol Baria	Said Segaf
"	—	"	Mary Parker hern Fulkul Hair	Sech Salim Sewit
"	17 Nederl.Indisch	schip Johanna en Geertruida.	P. Flois	Cheribon.
"	—	Nederl.Indisch stooms.	Macassar	Schmidt

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark Johannes Marijns	Verburg.		B. Kopermit en co.
"	schip Agneta	Crap Hellingman		"
"	bark Mechtilda Cornelia	Lundgreen	Tjilatjap	"
"	"	Triton	Amsterdam	"
"	"	Vriendentrouw	Crevolink	"
"	"	Resident van Son	Kramer	"
"	"	Ouderkerk s/d. Amstel.	Kramer	Rotterdam
"	schip Jannetje	Lupeke	Rotterdam	"
"	bark Constantia Elisabeth	Stolte.	Amsterdam via Tjilatjap	Haeger en Schuurman.
"	bark Magdalena	Gesckens	Singapore.	"
"	"	Dio. Vrienden.	L. P. Andersson.	Soerabaya
"	bark Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffrij	"	Maelaine, Watson en co.
"	"	Willem Berends.	C. Jaak.	Samarang en Soerabaya
"	bark Rabenhaupt	J. J. S. Ruhl	Nederland	Van der Brug, Vriensdorp en co.
"	"	Lowe van Nyssstein	B. H. Bosphors	"
"	schip India	d'Arnand Gerkeno.	Rotterdam	Royst en Vinja,
"	bark Hendrina	C. M. Pompe	"	Lundberg, Bezout de B& Co.
"	bark Pischjien	"	"	Dumler en co.
"	bark Aloyse	H. G. Haake	"	Busing, Schröder en co.
"	"	Maria Agnes.	H. C. de Bos	E. Moedhous en co.
"	"	Konau Hasselias	O. Ländeman	G. Suarmont en co.
"	"	Zuid Beveland	H. Boers	"
"	"	Duiveland	Vierama	"
"	"	Miry en Helfgonda	Frater	"
"	bark Guartje en Maria	T. J. Bouwmeis	"	de Wouda, Rayt en co.
"	schip Loevestyn	Bödeker	"	"
"	bark Watergous	Kramer	"	"
"	bark Amara Tulbarie	Sech Bantok	Padang	D. N. Buys en co.
"	schip Zein	Sech Hoosin	Banjermassing	"
"	bark Falkus Naser	Sech bin Smeer	Soerabaya	"
"	"	Sech bin Sahak	Cheribon	B. J. Jacobs.
"	"	Sech bin Segaf	Soerabaya	"
"	"	Sech Akoeb	Cheribon	"
"	"	Sech Drahim	Samarang	"
"	brik Salim	Sech Bagodi	Lampoen	"
"	"	Noorfol	Soerabaya	"
"	bark Machmoedie	Sech Baboejar	Soerabaya	"
"	"	Sara Eleonara	Samarang	"
"	"	Zakaria	Nederland	"
"	Engelsch	bark Margaret Wess	R. L. Jones	Londen
"	schip Richard Thompson	F. Dallas	"	"
"	"	Leck Lemon	W. Rowley	Singapore
"	bark Pot	Gallaghan	Soerab. en Hobart-Town.	Maelaine, Watson en co.
"	schip Siam	Williams	Amerika	Adam en co.
"	bark Edith Rose	Crowell.	Valparaiso	Paine, Stricker en co.
"	"	Dolphin	F. C. Hoyt.	"
"	schoen. Hindoo	J. Gregory	"	"
"	"	Soerige	J. N. Kundberg	Zweden
"	"	Prins Carl	Rudis	Nederland
"	"	Triton	Farras	Zweden
"	"	Balder	Orling	"
"	"	Soligno	Robinson	Holland
"	bark Magda	G. A. Brandt	"	"
"	schip Stockholm	Osterling	Stokholm	G. Suarmont en co.
"	bark Carl von Graffe	C. A. O. von Sydow	"	C. Bahre en G. Kinder.
"	schoen. Albis	J. H. Körner	China	Paine, Stricker en co.
"	"	Hon	Wenke	Valparaiso
"	Oostenr.	Splendide	steinboek	te Koep
"	Fransch.	Andent	G. Rubin	Nantes.
"	"	Bayadere	A. Vaholt	"
"	Peru.	Inoa	Gaignaux	"
"	Balisch	schoen. Doris	Pederien	Ralie Badong
"	"	"	Peterpen	"

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Jan.	6 N. I.	schoen. Srie Brahan	Ehrencron.	Grissee.
"	7 " "	schip Faidul Moebarak	Haman Noordin.	"
"	8 " "	bark Dennok Bint. Toedjoe.	Lim Fik Ie	Riouw.
"	9 " "	kotter Krabbe	Mardam	Paseeroean.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan.	5 N. I.	brik L'Esperance	J. H. Wart.	Grissee.
"	6 Fr.	Alphonse Nicolas Cezard	F. Le Borec	Nantes.
"	7 Ned.	bark Tjengje Fenna	des Ruelles	Neigjantje
"	— N. I.	"	Gestje Tsjim	Banjermassing
"	— Ned.	"	President Ram	Nederland.
"	8 N. I.	"	Sech Habasj	Grissee.
"	"	kotter Todok	Wonges	Badie (Pal.)
"	"	bark Fathul Joosoez	Sech Hanger	Grissee.
"	"	schoen. Srie Brahan	Ehrencron.	Badie
"	"	stooms. Banda	A. G. Bosch	Batavia.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Zweedsch	schip Emilio	A. W. Wulf	Zweden	van Eek en co.
Nederl.Indisch	bark Al Ammie	Hadjie Hasjan	Batavia	Gesagvoerder.
"	brik Grudo	H. May	Badie	Kraer, Kaban en co.
"	schoen. Venus	Kesto	"	"

Aangekomen Schepen te Cheribon.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Jan.	6 N. I.	bark Batavia	Said Alhadat	Batavia.

Vertrokken schepen van Pakilangjan.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Jan.	7 N. I.	brik Faidul Moebarak	Hie Setjoe	Cheribon.
"	"	bark Ysa	Oey Tho	Rembang.

Vertrokken schepen van Cheribon.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan.	6 N. I.	brik Faidool Brrie	Said Hoesiman	Banjermassing.
"	10 Ned.	schoen. Batavier	van Wyk	Nederland.

Aangekomen Schepen te Paseeroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van
Jan.	1 N. I.	schoen. Digna	Oedin	Soerabaya.
"	"	"	Katjoeng	Pa Sakie
"	"	kotter Little Tot	Katjoeng	"

Vertrokken schepen van Tagal.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan.	10 N. I.	schoen. Argo	Echman	Soerabaya.
"	"	bark Joen. Gorn	Lim Tjakie.	Grissee.

Vertrokken Schepen van Paseeroean.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Jan.	6 N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Grissee.

Vertrokken schepen van Tjilatjap.

Datum. Vlag. Namen der Schepen. Gezagvoerder. Naar
Jan. 4 N. I. bark Carolina. . . . . Graswinckel. Soerabaya.

Aangekomen schepen te Sumanap

Datum. Vlag. Namen der Schepen. Gezagvoerder. Van
Jan 3 N. I. bark Hector . . . . . M. Pauline . Tjilatjap.

Anagekomen schepen te Panaroekan.

Datum. Vlag. Namen der Schepen. Gezagvoerder. Van
Dec. 27 Ned. schip Doggersbank . . . . . P. Kerkhoven . . . . .

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 13 tot en met den 15 Januarij 1857.

Met het Ned. schip Watergeus, kapt. W. H. Kramer, de heeren Weij-
henke en echtgenoot, Jackstein, Pape en Jaserich, van Rotterdam
Met het N. I. stooms. Langen Lamongan, kapt. T. Deighton, de heer
Esser, van Samarang.
Met het N. I. stooms. Banda, kapt. A. G. Bosch, de heer Hillenus
en K. M. troepen van Soerabaya.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 14 tot en met den 15 Januarij 1857.

Met de Ned. bark Clio, kapt. J. O. Wijnmalen, de heeren F. D. Reed,
echtgenoot en kind, naar Amsterdam
Met de Ned. bark Albatros, kapt. K. P. Haasnoot, de heer J. Ruij,
naar Soerabaya.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 11
tot en met den 15 Januarij 1857.

AANVOER.

Van Binjoe per ned. ind. bark Naim Balhair, gez. Sech
Abdulla bin Moh. Baroeres.

4691²/₁₀₀ pic. tin. Gouvernment.
800 ps. matten. Gesago.

Van Melbourne Zw. schip Triton, gez. Oring. agt. Metzendorff
Wilmans en co.

1874 slav. iser. Moormann en co.

2 ka. covorejas. 1 do. goud. Maclaine Watson en co.

Van Croce per praauw Ajer Stam gez. Pjoendit.

330 pic. dammer. Benedictin, Redjap en Djen.

Van Samarang per ned. schip Princes Anasia, gez. v. R.
v. Alhamado. agt. G. Suermont en co.

11 coll. diversen. 160 ps. buffels. 2500 ps. koehuiden. 10,124⁷/₁₀₀
pic. suiker. 145 do. rotting. 1234 do. rijst. 4²/₁₀₀ do. koffij. 12,637²/₁₀₀
do. indigo. Dorraapal en co.

3978 do. indigo. 4 pic. koffij. Kopersmit en co.

13,686¹/₁₀₀ do. cochonille. N. H. M.

6936 do. indigo. 1697²/₁₀₀ pic. suiker. v. d. Broek en Veckens.

1 kt. confituren. Bijlschelt.

Van Singapore per Fr. schip L'Estelle et Reine, gez.

Chapelle. agt. Moormann en co.

2244 ka. peper. 5104 ps. sapanhout. 13 blokk. lood. Lading be-
staand voor Frankrijk.

3 coll. specie. Agenten.

Van Emoy per ned. brik IJatis Liang, gez. Tjoa Tjoa.

6547 pakk. aardewerk. 14 kruidj. aardewerk. 1207 steenen. 6000
pajongs. 200 ka. thee. 290 pott. gedr. vruchten. 22 tobb. gedr.
vruchten. 300 bund. papiet. 40 ka. gedr. vruchten. 20 zakken
roode rijst. 35 ka. goudraad. 292 ps. ijeren pannen. 24 tobben
eendij suiker. 30 ka. kramerijen. 22 sekk. gedr. vruchten. 20
pakk. gedr. visch. 28 coll. diversen. 10 do. iserwerk. Tan Tjioh
en Tan Soengoen.

Van Peris per Fer. brik Inca, gez. James. agt.

Paine Stricker en co.

209 tonn. guano. . . . .

Van Rotterdam per ned. schip Zuid Beveland, gez. Boers.

agt. G. Suermont en co.

76 vs. boter. Agenten.

5 ka. specie. Kopersmit en co.

98 ka. . . . . 9 do. iserwerk. 14 do. manufot. 1 do. dekens.
Pandel en Strahaus.

5 ka. manufacturen. Dummler en co.

190 coll. wijen en olie. 11. ka. kramerijen. 21 coll. provision. 25
ka. spiegel. 1 kt. kramerijen. 14 do. manufacturen. 4 do.
speelkaarten. Gumpriek en Straus.

3 ka. diversen. 2 vn. lampen. Landberg Basoet de Bis en co.

1 kt. wijn. Louren en v. Walcheren.

1 kt. wijn. Picard.

30 bladen koper. 23 ka. manufacturen. van Ommeren Ruoh en co.

10 ka. manufacturen. de Weerd Ruyl en co.

118 md. hier. 1 vaatje hier. 8 ka. wijn. Jahnmett en co.

23 ka. opium. N. H. M.

55 houwtoren. Gouvernment.

112 vn. hier. 2 coll. lampen. 158 ka. marmar. v. Maanen en co.

120 ka. aardewerk. Tiedeman en v. d. Burg.

3 ka. aardewerk. Order.

87 vs. verwaren. 16 ka. verwaren. 2 ka. papier. van Riet en ter
Gouw.

3 ka. 1 drukpers. 20 ka. aardewerk. Order.

Lading voor Samarang.

4 ka. papier. 1 do. boeken. 75 vs. boter. 146 ka. wijn. 68 md. hier.
13 ka. manufact. 35 do. glaswerk. 2 do. koopmanschapp. 1 do.
speelkaarten. 1 kt. diversen.

Lading voor Soerabaya.

18 ka. diversen. 1 do. boeken. 50 vs. boter. 3 ka. chocolad. 24
ka. kramersp. 1 do. frambozenesp. 1 do. wasdoek. 65 md. hier.
3 ka. meubelen. 30 do. wijn. 1 kt. 1 piano. 12 vs. iserwerk. 1
kt. glas. 3000 ps. blinkers. 50 md. min. water. 200 vs. boter.

Van Nederland via Singapore per ned. schip Wilhelmina Ca-

tharina, gez. de Groot Strifery. agt. Maclaine

Watson en co.

1000 planken. 6 ka. zakken. 44 coll. touwwerk. 1 sak . . . . .

Joachim.

1000 planken. Gasper en co.

1000 planken. Nahapiet.

1 vat wijn. Arathoon.

43 ijeren pannen. Kang Kengtiang.

15,331 ka. aardewerk. 20 pakk. pajongs. 4 do. papier. 2 ka. vuur-
werk. Lim Hoa.

40 ka. hier. Order.

Van Singapore per Fr. schip Bayadre, gez. Gaignaux.

agt. G. Suermont en co.

52 ka. en 20 zakk. sago. de Weerd Ruyl en co.

1 kt. hoeden. Tiedeman en v. d. Burg.

1000 planken. Andreas en co.

1000 planken. Gasper en co.

1000 planken. Nahapiet.

1000 planken. Joachim.

40 bn. papier. 1 kt. inkt. 208 coll. . . . . Oeij Kio.

67 vs. visch. Nio Kio.

10 bn. garen. . . . .

17 coll. manufact. 25 do. ghie. Said Aloewie Satrie.

9 coll. manufact. 3 vn. vischkuiten. Sech Said Basandit.

15 vs. spijkers. Aganoer.

164 pakk. pajongs. Johan.

Van Rotterdam per ned. schip Willem Barends, gez. Jaski.

agt. Tiedeman en v. d. Burg.

250/m. metselsteenen. 25 ka. opium. 10 vs. zilv. munt. N. H. M.

Van Padang en Bencoolen per. ned. ind. stoomb. Macasser,

gez. Schmidt. agt. Cores de Vries.

60 doz. specerij olie. 8 pic. notenmuscaat. 2 do. foelie. Gouw Kian-

hian.

7¹/₂ pic. was. Maclaine Watson en co.

22¹/₂ pic. was. 27 pic. Lim Hoa.

27²/₁₀₀ pic. was. Purvis en co.

100 pic. sago. 50 do. notenmuscaat. Martin Dyce en co.

303 pic. rotting. Kopersmit en co.

13²/₁₀₀ pic. notenmuscaat. 1²/₁₀₀ do. foelie. 30²/₁₀₀ do. tabak. Ngo

Soentiang.

1 pic. kalk 8²/₁₀₀ do. notenmuscaat. 1²/₁₀₀ do. foelie. 4 do. gome-
lastiek. 136 pic. dammer. 31²/₁₀₀ do. tabak. Oeij Soerjong.

54²/₁₀₀ pic. tabak. 26 do. dammer. Lie Geandjie.

4 pic. nagelen. 156²/₁₀₀ do. tabak. 6²/₁₀₀ do. was. 24²/₁₀₀ do. no-
tenmuscaat. 2²/₁₀₀ do. foelie. 16 do. dammer. Abdul Kaem.

Van Manilla per Am. schip Siam, gez. Williams. agt.

Paine Stricker en co.

5265 zakk. suiker. 4385 bn. boombast. 93 do. huiden. 400 pic. sap.
hout. 7 ka. sigaren. 2 do. koopmanschapp. 1 do. boeken. In

haserij.

Van Amsterdam per ned. schip Babenhaupt, gez. Ruhl.

agt. Tiedeman en v. d. Burg.

10 vs. specie. 233 pakk. zakken. 200 vn. meel. 50/m. steenen. 270
coll. gouv. goederen. N. H. M.

Van het Eiland Tilandjang per praauw Pantjalang gez. Matie.

45 pic. klapp. olie. 27 do. rotting. 5 do. ramé garen. 1000 klappers.
64 doz. spiegelgjes. Gesago.

Van Siam per Siam Wank. Kim Engkong, gez. Oeij Ting.

agt. Lim Kojang.

4000m. ges. kimboeng. 480 ps. Yout. scharren. 150 do. gahoes. 200
pic. trievisch. 12 do. was. 1 do. agar agar. 1000 ps. aardewerk.
2500 ps. dammer. 5 ps. hantun hoorn. Agenten.

Van Japan per ned. schip Resident van Son, gez. Kramers.

agt. Kopersmit en co.

4125 ka. jap. koper. 3600 ka. boomwas. 1 do. proefgewigten. 600
led. koper kistjes. 60 pic. handhout. 5 ka. kabaajen. 1 kt. 1 vlag.
25 bn. tarwe. 2 do. oring. 1 kt. gensing. 1574 ka. div. jap.
goederen. 30 halies misoa. 50 do. oloemou. 316 pakk. bezems.
1000 voet matten. 4 kn. . . . . 2 pakk. . . . . 5 ka. sigaren.
2 ka. . . . . 47 pakk. tabak. 2 ka. mineralen. Gouvernment.

Van Caloutta per Fr. schip St. Louis, gez. Bernier.

agt. G. Suermont en co.

200 zakk. tarwe. 50 bn. zakken. Metzendorff Wilmans en co.

85 bn. zakken. 7 ka. zeep. 2 do. koopw. Gasper en co.

208 bn. zakk. 2 ka. oosterolie. 3 do. snuif. Joachim.

1 kt. hoeden. Navasaid.

133 pakk. touw. 104 zakk. salpeter. 222 bn. zakken. Arathoon.

76 bn. zakken. 1 kt. diversen. Andreas en co.

2835 zakk. tarwe. 400 do. gram. 265 bn. zakken. 49 pakk. gram.
. . . . .

Van de Lamongs per praauw Pangail gez. Iemal.

200 pic. gomelastiek. 40 do. sw. papier. 25 do. dammer. 40¹/₁₀₀ do.
was. Iemal.

Van Samarang per Bal. schip Doris, gez. Petersen.

agt. Mo. Ewen en co.

746¹/₁₀₀ pic. koffij. 436 do. rijst. Agenten.

Van Nederland per ned. schip Jannetje, gez. Lupcke.

agt. Kopersmit en co.

100 vs. haring. 1 kt. saucijs de bologne. 1 do. rolpens. 1 do. sau-
cjesen. 56 ps. ger. vleesch. 30 vs. saucjesen. 30 do. rolpens. 9
md. wijen. 200 do. aardappelen. Order.

Terug Uit-zee per ned. schip Soerabaya, gez. Swart.

agt. G. Suermont en co.

2700 pic. rijst. de Pienoes en co.

1862 pic. suiker. Agenten.

140 pic. rotting. 119²/₁₀₀ do. goss dammer. 11²/₁₀₀ do. nagelste-
len. 4²/₁₀₀ pic. kalkoep. 5945²/₁₀₀ do. suiker. N. H. M.

Van Rotterdam per ned. schip Watergeus, gez. Kramer.

agt. de Weerd Ruyl en co.

21 ka. prov. en geelsteleerd. 11 ka. diversen. 25 osh. wijn. van
Ommeren Ruoh en co.

5 ka. manufacturen. Metzendorff Wilmans en co.

50 ka. hier. Maclaine Watson en co.

7 pakk. dekens. Pandel en Strahaus.

3 ka. wasdoek. 4 do. vogelkoojen. Gumpriek en Straus.

7 ka. manufacturen en rood garen. Busing Schröder en co.

2 ka. manufacturen. Moormann en co.

1 ka. vischkaken. Hunter, Hooghton en co.

1 kt. silverwerk. van Haren Neman en Koff.

100 vn. kooltjes. de Weerd Ruyl en co.

100 vs. boter. 24 roll. leed. 25 ka. bladkoper. 5 vn. epijkers. 35
led. leggers. Order.

Van Glasgow per Eng. schip Look Lomond, gez. Rowleij.

agt. Maclaine Watson en co.

241 ka. manufact. 343 bn. manufact. 315 vn. teer. 40 coll. touw-
werk. 18 vn. geweer. 3 coll. machinerien. 1 kt. werktuigen. 1
do. boeken. voor Singapore.

Van Samarang per ned. ind. stoomb. Langen Lamongan, gez.

Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

300 ps. buffelhuiden. 25 bn. garen. 4 ka. zijde stoffen. 5 do. misoa.
5 pakk. en 8 kn. vermicelli. 1 kt. borax. 1 pak stroommatten. 13
pic. vet. 2 ka. bat. sarongs. 1 pak beh. papier. 2 ka. diversen. 1
pak matten. 1 kt. en 1 pakje diversen. 1 doos diversen. 6 kn.
diversen. 1 kt. tuigen. 1 do. batik. 1 kt. en 1 pak batik. 2 pakk.
huiden. 6 ka. cambrics. 1 rotting-stoel. 1 pak papier. 1 pakje
. . . . . 6 tromm. beschuit. 1 bl. shertings. Order.

UITVOER.

Naar Nederland per Zw. schip Aurora, gez. Holin Green.

agt. Metzendorff Wilmans en co.

30 legg. arak. 6640 pic. rijst. 800 do. suiker. 75 do. rotting. 40
pic. sapanhout. Agenten.

Naar Californie Am. schip Rocket, gez. Sanders. agt.

Paine Stricker en co.

4732 pic. rijst. 2595 do. rijst. 1 goud horologie. Agenten.

Naar Amerika via Singapore per Am. schip Tolcon, gez. Holt.

agt. Paine Stricker en co.

25 vn. spek. 30 do. vleesch. 10 do. hammen. Aan boord gebleven
lading.

924 pic. koffij. Agenten.

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip Comm. des Ko-

nings v. d. Heijn, gez. Hoogenstraeten, agt.

Landberg Bezoet de Bis en co.

50/m. steenen. 146 bn. koffij-zakken. N. H. M.

100 vs. boter. Gesago.

Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere
lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 10 Januarij
1857 no. 3.

Naar Soerabaya per ned. ind. schip Asultanis, gez.

Said Moh. bin Aloewie Segaf.

20²/₁₀₀ pic. zw. peper. 6²/₁₀₀ do. witte peper. Gesago.

Verder aan boord gebleven lading van Singapore.

Naar Muntok en Palembang per ned. ind. schip Fathus Server,

gez. Sech Abdul Rachman Soé.

1 kt. chitzen. Sech Moh. Bafadel.

5 ka. ongebl. katoen. Said Abdulla Bafagis.

1 kt. woll. dekens. Sech Omar bin Aboobakar Bogawis.

40 ka. ongebl. katoen. 1 kt. meuhelscits. 1 do. gedr. katoen. 3
ka. chitzen. 2 do. gedr. sarongs. 2 do. gedr. doeken. 1 do. chist.
5 vs. sinkwit. 2 ka. kantoerbehoefen. 1 kt. monstera. N. H. M.

10 ka. ongebl. katoen. 13 do. zw. katoen. 8 do. kleedjes. 1 do.
slendangs. 1 do. zw. katoen. 1 bl. tjawls. Said Moh. bin Salim
Segaf.

6 ka. koopmanschapp. 5 corg. matten. 1¹/₂ do. meulen. 1 kt. woll.
dekens. 6 ps. led. doosen. Said Sech bin Ahs Alhaf.

10 ka. wijn. 10 do. cognac. 2 do. bitter. 1 kt. inkt. 2 osh. wijn.
v. d. Meulen en co.

20 keld. genever. 1 kt. 3 kazen. 1 fl. medicijn. 12 vs. boter. 6 vn.
hier. 1 kt. diverse. 1 do. maders. 1 do. kaarsen. 1 pak jap. be-
zems. 4 ka. rhiuwijn. 2 do. cognac. 1 do. rum. 2 do. siropen. 2
keld. genever. 1 kt. maders. 1 vat wijn. 5 vn. hier. 1 kt. kurken.

8 hammen. 1 kt. papier. 5 hang klokken. John Pryce en co.

527 coll. div. gouv. goederen. Gouvernment.

Naar Bordeaux via Samarang per Fr. schip L'Estelle et Reine,

gez. Chapelle. agt. Moormann en co.

905²/₁₀₀—717²/₁₀₀ pic. peper. 399²/₁₀₀ pic. sapanhout. 12 blokken
lood. 3 coll. specie. Aan boord gebleven lading v. Singapore.

Naar Soerabaya per ned. ind. bark Naim Balhair,

gez. Sech Abdulla.

Aan boord gebleven lading.

4691²/₁₀₀ pic. tin. Gouvernment.

800 sp. matten. Gesago.

Naar Amsterdam per ned. schip Julie Claire, gez. v. Oosterom.